

Pensioenreglement

Inclusief factoren 1-1-2016 in bijlage 1, 2 en 3

Inhoudsopgave

	Inleiding.....	3
Artikel 1	Begripsomschrijvingen	5
Artikel 2	Deelnemerschap.....	8
Artikel 3	Informatieverstrekking.....	9
Artikel 4	Pensioenaanspraken	10
Artikel 5	Pensioengrondslag	10
Artikel 6	Ouderdomspensioen.....	11
Artikel 7	Vervroeging en uitstel van het ouderdomspensioen.....	11
Artikel 8	Variatie in uitkeringen ouderdomspensioen	12
Artikel 9	Deeltijdpensioen	12
Artikel 10	Uitruil ouderdomspensioen in partnerpensioen	12
Artikel 11	Partnerpensioen.....	13
Artikel 12	Tijdelijk partnerpensioen	13
Artikel 13	Bijzonder partnerpensioen (voor gewezen partner).....	14
Artikel 14	Uitruil levenslang partnerpensioen in ouderdomspensioen	14
Artikel 15	Wezenpensioen	15
Artikel 16	arbeidsongeschiktheidspensioen.....	15
Artikel 17	Pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid	16
Artikel 18	Beëindiging van het huwelijk of (wettelijk geregistreerd) partnerschap	17
Artikel 19	Waardeoverdracht	18
Artikel 20	Inkoop uit bijspaarregelingen.....	18
Artikel 21	Financiering van de pensioenregeling	18
Artikel 22	Onvoldoende pensioenpremie.....	19
Artikel 23	Vermindering pensioenaanspraken en pensioenrechten.....	19
Artikel 24	Voorwaardelijke toeslagen	19
Artikel 25	Afkopen, vervreemden en prijsgeven van pensioen	20
Artikel 26	Bijzondere gevallen.....	20
Artikel 27	Wijziging van het pensioenreglement	21
Artikel 28	Fiscale begrenzing.....	21
Artikel 29	Overgangsbepaling compartiment SPDHV	22
Artikel 30	Overgangsbepaling arbeidsongeschikten compartiment SPDHV	22
Artikel 31	Overgangsbepaling compartiment SPH.....	23
Artikel 32	Inwerkingtreding.....	23

Inleiding

Per 1 januari 2015 zijn Stichting Pensioenfonds DHV en Stichting Pensioenfonds Haskoning gefuseerd tot Stichting Pensioenfonds HaskoningDHV.

De tot 1 januari 2015 geldende pensioenregelingen van de verdwijnende stichtingen zijn gesloten. De opbouw van deelnemers vindt vanaf dezelfde datum plaats in dit pensioenreglement 2015.

Stichting Pensioenfonds Haskoning

Alle vóór 1 januari 2015 opgebouwde pensioenrechten en pensioenaanspraken van de (gewezen) (arbeidsongeschikte) deelnemers en pensioengerechtigden vallen niet onder pensioenreglement 2015. Hierop blijven de bepalingen van toepassing zoals deze golden vóór 1 januari 2015 met uitzondering van de bepalingen die in dit pensioenreglement 2015 expliciet van toepassing zijn verklaard.

Ook voor de (gedeeltelijk) arbeidsongeschikte deelnemers van voormalig Stichting Pensioenfonds Haskoning die reeds op 31 december 2014 arbeidsongeschikt waren, gelden vanaf 1 januari 2015 de bepalingen uit dit pensioenreglement 2015.

Stichting Pensioenfonds DHV

Alle pensioenrechten en -aanspraken die de (gewezen) deelnemers van voormalig Stichting Pensioenfonds DHV hebben opgebouwd tot en met 31 december 2014 zijn door middel van een interne collectieve waardeoverdracht ingebracht in pensioenreglement 2015. Hiermee zijn alle pensioenrechten en -aanspraken op basis van de oude regelingen vervallen en zijn de bepalingen van dit pensioenreglement 2015 op deze pensioenrechten en -aanspraken van toepassing. Dit betekent onder meer dat voor alle opgebouwde pensioenrechten en -aanspraken de pensioenrichtdatum van 67 jaar geldt.

Voor pensioengerechtigden (met een ingegane uitkering ouderdom- partner- of wezenpensioen) van voormalig Stichting Pensioenfonds DHV die dit op 31 december 2014 reeds waren, zijn per 1 januari 2015 de bepalingen omtrent toeslagverlening en vermindering van pensioenaanspraken en pensioenrechten in dit pensioenreglement 2015 van toepassing. Deze vervangen de tot 31 december 2014 voor de betreffende pensioengerechtigden geldende bepalingen, die per 1 januari 2015 zijn vervallen. Voor al het overige is dit pensioenreglement 2015 niet op deze pensioengerechtigden van toepassing.

Ook de pensioenrechten en -aanspraken van de arbeidsongeschikte deelnemers van voormalig Stichting Pensioenfonds DHV opgebouwd tot en met 31 december 2014 zijn door middel van interne collectieve waardeoverdracht overgedragen naar pensioenreglement 2015. Vanaf 1 januari 2015 gelden voor deze pensioenrechten en -aanspraken de bepalingen uit dit pensioenreglement 2015 en vindt de verdere premievrije pensioenopbouw plaats op basis van dit pensioenreglement 2015. Hierop bestaat voor één groep een uitzondering, te weten voor de arbeidsongeschikte deelnemers die op 31 december 2014 een aanspraak op prepensioen hadden. Voor deze groep blijft het prepensioen verplicht op leeftijd 63,5 jaar ingaan, per welke datum de opbouw van het ouderdomspensioen en de uitkering van het arbeidsongeschiktheidspensioen eindigen. Overigens gelden voor deze groep afwijkende opbouwpercentages en pensioenrichtdatum.

Vastgesteld door het bestuur op 2 september 2015

Versie 2015.3 (1 juli 2016 - inclusief factoren 1 januari 2016 in bijlage 1, 2 en 3).

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

In dit pensioenreglement wordt verstaan onder:

AOW-ingangsdatum

De dag waarop men recht krijgt op een uitkering op grond van de Wet van 31 mei 1956, inzake een algemene ouderdomsverzekering, alsmede iedere wijziging hierop (Algemene Ouderdomswet)

Arbeidsongeschiktheid

Arbeidsongeschiktheid in de zin van de WIA

Beleidsdekkingsgraad

De gemiddelde dekkingsgraad van compartiment SPDHV respectievelijk compartiment SPH respectievelijk het pensioenfonds, gedurende twaalf maanden voorafgaand aan het moment van vaststelling van de beleidsdekkingsgraad van het betreffende compartiment dan wel het pensioenfonds

Bestuur

Het bestuur van het pensioenfonds

Compartiment Stichting Pensioenfonds DHV (compartiment SPDHV)

Het gescheiden vermogen als bedoeld in artikel 123 lid 2 Pensioenwet ten behoeve van het uitvoeren van één of meer pensioenregeling(en) door compartiment

Compartiment Stichting Pensioenfonds Haskoning (compartiment SPH)

Het gescheiden vermogen als bedoeld in artikel 123 lid 2 Pensioenwet ten behoeve van het uitvoeren van één of meer pensioenregeling(en) door compartiment

Deelnemer

- Werknemers die op 1 januari 2015 in dienst waren van de werkgever en tot en met 31 december 2014 deelnamen aan de pensioenregeling uitgevoerd door Stichting Pensioenfonds DHV dan wel door Stichting Pensioenfonds Haskoning;
- Werknemers die op of na 1 januari 2015 in dienst treden van de werkgever, tenzij in de arbeidsovereenkomst anders is overeengekomen; of
- Gewezen werknemers die volledig of gedeeltelijk arbeidsongeschikt zijn als bedoeld in artikel 16 en artikel 17 van dit pensioenreglement

Deeltijdfactor

De volgens het arbeidscontract gewerkte tijd in procenten van de bij de werkgever geldende volledige werktijd

Dekkingsgraad

De verhouding tussen het aanwezige vermogen en de pensioenverplichtingen van compartiment SPDHV respectievelijk compartiment SPH respectievelijk het pensioenfonds

Franchise

Het gedeelte van het pensioengevend salaris waarover geen pensioen wordt opgebouwd en waarover geen premies worden betaald

Gepensioneerde

De pensioengerechtigde voor wie op grond van dit pensioenreglement het ouderdomspensioen is ingegaan

Gewezen deelnemer

De (gewezen) werknemer, die niet volledig of gedeeltelijk arbeidsongeschikt is in de zin van artikel 16 van dit pensioenreglement en door wie op grond van een pensioenovereenkomst geen pensioenaanspraken meer worden verworven jegens het pensioenfonds, maar die bij beëindiging van de deelneming een pensioenaanspraak jegens het pensioenfonds heeft behouden

Gewezen partner

- De echtgeno(o)t(e) van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde met wie het huwelijk is geëindigd door echtscheiding of door ontbinding na scheiding van tafel en bed;
- De ongehuwde persoon die wettelijk als partner van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde was geregistreerd in de registers van de burgerlijke stand en wiens partnerschap is geëindigd door ontbinding; of
- De ongehuwde, niet wettelijk als partner geregistreerde persoon, niet zijnde een bloed- of aanverwant, met wie de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde een gezamenlijke huishouding voerde krachtens een notarieel verleden samenlevingsovereenkomst en wiens samenlevingsovereenkomst is geëindigd, waarvan het pensioenfonds binnen twee maanden na beëindiging in kennis is gesteld

Gewezen werknemer

De werknemer waarvan het dienstverband met de werkgever is beëindigd

Kinderen

- Eigen kinderen en niet-erkende kinderen van de (gewezen) deelnemer, gepensioneerde of partner ten aanzien van welke ten tijde van zijn overlijden aan de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde een onderhoudsplicht krachtens artikel 394 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek was opgelegd, dan wel door hem bij authentieke akte een onderhoudsplicht jegens hen was erkend;
- Kinderen waarvoor de (gewezen) deelnemer, gepensioneerde of partner ten tijde van het overlijden van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde de pleegouderlijke zorg droeg, waaronder wordt verstaan de zorg voor het onderhoud en de opvoeding van het kind als was het een eigen kind, onafhankelijk van enige verplichting daartoe of het genieten van een vergoeding daarvoor

Partner

- De echtgeno(o)t(e) van de (gewezen) deelnemer of de gepensioneerde;
- De ongehuwde persoon die als partner van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde is geregistreerd in de registers van de burgerlijke stand op grond van artikel 1:80a Burgerlijk Wetboek (geregistreerd partnerschap); of
- De ongehuwde, niet wettelijk als partner geregistreerde persoon, niet zijnde een bloed- of aanverwant, met wie de ongehuwde (gewezen) deelnemer of gepensioneerde krachtens een notarieel verleden samenlevingsovereenkomst gedurende ten minste zes maanden een gezamenlijke huishouding voert. Indien en zodra de datum van verlijden van de in de vorige volzin bedoelde samenlevingsovereenkomst langer dan drie jaar geleden is, dienen de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde en de partner schriftelijk te verklaren, dat nog steeds sprake is van een gezamenlijke huishouding. De gezamenlijke verklaring dient vervolgens iedere drie jaar opnieuw te worden afgegeven. Voor de toepassing van dit pensioenreglement wordt dit partnerschap beëindigd met terugwerkende kracht tot de datum van de laatst afgelegde gezamenlijke verklaring als hiervoor bedoeld, indien na drie jaar geen nieuwe gezamenlijke verklaring wordt afgegeven, tenzij het bestuur om bijzondere redenen anders beslist.

De (gewezen) deelnemer of de gepensioneerde en de partner mogen niet met een ander zijn gehuwd, een geregistreerd partnerschap zijn aangegaan, of ongehuwd samenwonend zijn. Er kan slechts sprake zijn van één (erkende) partner

Pensioen

Levenslang ouderdomspensioen, levenslang (bijzonder) partnerpensioen, tijdelijk partnerpensioen, wezenpensioen of arbeidsongeschiktheidspensioen in de zin van dit pensioenreglement

Pensioenaanspraak

Het recht op een nog niet ingegaan pensioen, uitgezonderd overeengekomen voorwaardelijke toeslagverlening

Pensioenfonds

Stichting Pensioenfonds HaskoningDHV

Pensioengerechtigde

De persoon voor wie op grond van dit pensioenreglement het pensioen is ingegaan, waarbij de persoon die krachtens artikel 16 of artikel 17 van dit pensioenreglement recht heeft op een arbeidsongeschiktheidspensioen en/of premievrijstelling voor de toepassing van dit pensioenreglement als deelnemer wordt aangemerkt

Pensioengevend salaris

- 12,96 maal het bruto maandsalaris (voltijdbasis); en
- 12,96 maal de eventueel toegekende arbeidsmarkttoeslag (voltijdbasis); en
- 12,96 maal de eventueel toegekende functietoeslag (voltijdbasis).

Het pensioengevend salaris bedraagt echter ten hoogste € 100.000 (voltijdbasis, 2015). Voornoemde grens wordt met ingang van 1 januari 2016 jaarlijks aangepast aan de hand van de contractslonontwikkelingsfactor, zoals bij ministeriële regeling bepaald

Pensioengrondslag

Het pensioengevend salaris verminderd met de franchise

Pensioeningangsdatum

De dag waarop het ouderdomspensioen (gedeeltelijk) ingaat

Pensioenrecht

Het recht op ingegaan pensioen, uitgezonderd overeengekomen voorwaardelijke toeslagverlening

Pensioenreglement

Dit pensioenreglement zoals van kracht vanaf 1 januari 2015 en laatstelijk vastgesteld op 7 juli 2015 alsmede iedere volgende wijziging op dit pensioenreglement

Pensioenrichtdatum

De dag waarop de (gewezen) deelnemer de 67-jarige leeftijd bereikt. Dit is de dag waarop het ouderdomspensioen ingaat, tenzij de (gewezen) deelnemer er voor heeft gekozen om deze datum te vervroegen of uit te stellen tot de pensioeningangsdatum

Pensioenwet

Wet van 7 december 2006 houdende regels betreffende pensioenen, alsmede iedere wijziging op deze wet

Verzekeraar

Nationale-Nederlanden Levensverzekering Maatschappij N.V.

Werkgever

De ondernemingen Koninklijke HaskoningDHV Groep B.V., HaskoningDHV Nederland B.V. en DHV NPC B.V. die met het pensioenfonds een uitvoeringsovereenkomst hebben gesloten ter uitvoering van met hun werknemers gesloten pensioenovereenkomsten

Werknemer

De persoon die op grond van een arbeidsovereenkomst, waarop de arbeidsvoorwaardengids, inclusief bijlagen (AVG) van toepassing is verklaard, in dienst is bij de werkgever

WAO

De Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering

WIA

De Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen

WIA-maximumsalaris

Het maximum jaarinkomen waarover een WAO- of een WIA-uitkering wordt berekend

Artikel 2 Deelnemerschap

1. Het deelnemerschap vangt aan op 1 januari 2015 dan wel op latere datum van indiensttreding bij de werkgever.
2. Werknemers die op 1 januari 2015 in dienst waren van de werkgever en tot en met 31 december 2014 deelnamen aan de pensioenregeling uitgevoerd door Stichting Pensioenfonds Haskoning nemen deel aan deze pensioenregeling zoals uitgevoerd door compartiment SPH.
3. Werknemers die op 1 januari 2015 in dienst waren van de werkgever en tot en met 31 december 2014 deelnamen aan de pensioenregeling uitgevoerd door Stichting Pensioenfonds DHV alsmede de werknemers die op of na 1 januari 2015 in dienst treden van de werkgever nemen deel aan deze pensioenregeling zoals uitgevoerd door compartiment SPDHV
4. Het deelnemerschap eindigt van rechtswege:
 - a. Bij overlijden van de deelnemer;
 - b. Op de AOW-ingangsdatum of de pensioeningangsdatum ingeval deze voor de AOW-ingangsdatum ligt; of
 - c. Bij beëindiging van het dienstverband met de werkgever.
5. Het deelnemerschap van de gewezen werknemer die (gedeeltelijk) arbeidsongeschikt is in de zin van artikel 16 en artikel 17 van dit pensioenreglement eindigt eveneens pas voor het arbeidsongeschikte deel, op het moment dat de uitkering krachtens de WIA eindigt, tenzij de gewezen werknemer wederom in dienst treedt bij de werkgever.
6. Indien het deelnemerschap anders dan door overlijden eindigt, behoudt de gewezen deelnemer premievrije aanspraken op het ouderdomspensioenen en (bijzonder) partnerpensioen in de zin van dit pensioenreglement. De premievrije pensioenaanspraken op ouderdomspensioen en

(bijzonder) partnerpensioen kunnen jaarlijks worden verlaagd of worden verhoogd conform het bepaalde in artikel 23 en 24 van dit pensioenreglement.

7. De premievrije pensioenaanspraken als bedoeld in lid 6 zijn gelijk aan de tot de datum van beëindiging van het deelnemerschap opgebouwde pensioenaanspraken op grond van respectievelijk artikel 6, 11, 13 en 15 van dit pensioenreglement. Aan de gewezen deelnemer wordt binnen drie maanden na beëindiging van het deelnemerschap een bewijs omtrent de grootte van de aanspraken verstrekt.

Artikel 3 Informatieverstrekking

1. Het pensioenfonds informeert de deelnemer binnen drie maanden na aanvang van het deelnemerschap schriftelijk dan wel elektronisch over de inhoud van de pensioenregeling en verstrekt hem voorts alle informatie die ingevolge artikel 21 Pensioenwet noodzakelijk wordt geacht. Het pensioenfonds informeert de deelnemer dat het pensioenreglement op de website van het pensioenfonds ter beschikking wordt gesteld.
2. Het pensioenfonds informeert de deelnemer schriftelijk dan wel elektronisch binnen drie maanden na een wijziging in de pensioenregeling over die wijziging en de mogelijkheid om het gewijzigde pensioenreglement op te vragen bij het pensioenfonds.
3. Jaarlijks verstrekt het pensioenfonds ten behoeve van de deelnemer een opgave van de hoogte van de te bereiken reglementaire pensioenen, de opgebouwde pensioenaanspraken, informatie over de toeslagverlening en een opgave van de aan het voorafgaande kalenderjaar toe te rekenen waardeaan groei van de pensioenaanspraken overeenkomstig artikel 3.127 van de Wet inkomstenbelasting 2001 en de daarop rustende bepalingen.
4. Het pensioenfonds verstrekt op verzoek van de deelnemer een opgave van de over de laatste zeven jaren voorafgaand aan het betreffende kalenderjaar toe te rekenen waardeaan groei van pensioenaanspraken overeenkomstig artikel 3.127 van de Wet inkomstenbelasting 2001 en de daarop rustende bepalingen.
5. Het pensioenfonds verstrekt ten minste één keer in de vijf jaar ten behoeve van de gewezen deelnemer een opgave van de hoogte van de opgebouwde aanspraken en informatie over de toeslagverlening.
6. Onverminderd het bepaalde in dit artikel, verstrekt het pensioenfonds op verzoek aan de (gewezen) deelnemer binnen drie maanden een opgave van de hoogte van de opgebouwde aanspraken.
7. Het pensioenfonds verstrekt ten behoeve van degene die gepensioneerd wordt uiterlijk drie maanden voor de pensioeningangsdatum een opgave van zijn pensioenrecht, een opgave van de opgebouwde pensioenaanspraken op partnerpensioen en informatie over de toeslagverlening.
8. Het pensioenfonds verstrekt jaarlijks ten behoeve van de pensioengerechtigde een opgave van zijn pensioenrecht en de opgebouwde pensioenaanspraken op partnerpensioen en informatie over de toeslagverlening.
9. Het pensioenfonds verstrekt ten minste één keer in de vijf jaar ten behoeve van de gewezen partner een opgave van zijn pensioenaanspraken en informatie over de toeslagverlening.
10. Het pensioenfonds verstrekt de (gewezen) deelnemer, de gewezen partner en de pensioengerechtigde op verzoek:
 - a. Het voor hem geldende pensioenreglement;
 - b. Het jaarverslag en de jaarrekening van het pensioenfonds;
 - c. De uitvoeringsovereenkomst;
 - d. Verklaring beleggingsbeginselen
 - e. Overige relevante informatie over beleggingen en
 - f. Informatie die specifiek voor de betrokkene van belang is.

11. Indien de werkgever op grond van het bepaalde in artikel 27 van dit pensioenreglement zijn betalingen vermindert dan wel beëindigt, zal hij het pensioenfonds hiervan mededeling doen en zullen de deelnemers een afschrift van deze mededeling ontvangen.
12. De (gewezen) deelnemers, (gewezen) partners, wezen en pensioengerechtigden zijn verplicht het pensioenfonds alle informatie te verschaffen die voor een juiste toepassing van de statuten en het pensioenreglement van het pensioenfonds door het bestuur noodzakelijk wordt geacht.

Artikel 4 Pensioenaanspraken

Met inachtneming van de overige bepalingen van dit pensioenreglement heeft de deelnemer aanspraak op:

- a. Een ouderdomspensioen voor zichzelf;
- b. Een levenslang en een tijdelijk partnerpensioen voor degene die op de datum van zijn overlijden zijn partner is;
- c. Een bijzonder partnerpensioen voor degene die op de datum van zijn overlijden zijn gewezen partner is.
- d. Een wezenpensioen voor degenen die op de datum van zijn overlijden zijn kinderen zijn; en
- e. Een arbeidsongeschiktheidspensioen voor zichzelf.

Bovenstaande pensioenaanspraken zijn gebaseerd op een uitkeringsovereenkomst in de zin van de Pensioenwet. De hoogte van de toe te kennen pensioenaanspraken en –rechten zijn mede afhankelijk van de pensioenpremie als omschreven in artikel 20 van dit pensioenreglement alsmede de kortingen en toeslagverlenging als bedoeld in artikel 23 en artikel 24 van dit pensioenreglement.

Artikel 5 Pensioengrondslag

1. Voor de opbouw van het ouderdomspensioen en partnerpensioen wordt een pensioengrondslag vastgesteld. De pensioengrondslag is gelijk aan het pensioengevend salaris verminderd met de franchise.
2. De franchise bedraagt € 13.449, zolang de fiscaal minimale franchise lager is dan of gelijk is aan € 13.449. In geval in enig jaar de fiscaal minimale franchise hoger is dan € 13.449, dan is de franchise gelijk aan de fiscaal minimale franchise.
3. Bij het opnemen van onbetaald verlof of ouderschapsverlof door de deelnemer, kan op verzoek van de deelnemer de opbouw van het ouderdomspensioen en het partnerpensioen worden voortgezet op basis van de pensioengrondslag en deeltijdfactor zoals deze gold onmiddellijk voorafgaand aan de verlofperiode. De hiervoor verschuldigde premie komt ten laste van de deelnemer. De risicodekking voor het (tijdelijk) partnerpensioen, wezenpensioen alsmede het arbeidsongeschiktheidspensioen worden voortgezet op basis van de pensioengrondslag respectievelijk het pensioengevend salaris en deeltijdfactor zoals deze gold onmiddellijk voorafgaand aan de verlofperiode. De hiervoor verschuldigde premie komt ten laste van de werkgever.
4. Indien de deelnemer op of na de eerste dag van de maand waarin de deelnemer de leeftijd van 56 jaar bereikt een deeltijdfunctie aanvaardt die tenminste 50% van de huidige functie belooft (seniorenverlof), mag met toestemming van de werkgever de verlaging van de deeltijdfactor die het gevolg is van het aanvaarden van de deeltijdfunctie achterwege blijven. Voorwaarde is dat de omvang van het dienstverband na het aanvaarden van de deeltijdfunctie niet lager is dan 50% van de omvang van het dienstverband aan het eind van de periode direct voorafgaande aan de wijziging van de omvang van het dienstverband. De premie blijft verschuldigd alsof de deelnemer in een voltijdfunctie werkzaam is en wordt conform artikel 20 van dit pensioenreglement gefinancierd door de werkgever en de deelnemer. Indien een deelnemer gebruik wil maken van een door hem gespaarde levensloopregeling om zijn inkomen aan te vullen, dan is dit voor de werkgever geen reden om niet mee te werken aan het in dit lid bepaalde.

Artikel 6 Ouderdomspensioen

1. Het ouderdomspensioen gaat in op de pensioenrichtdatum of de pensioeningangsdatum en wordt uitgekeerd tot en met de maand waarin de gepensioneerde overlijdt.
2. De deelnemer bouwt ieder kalenderjaar een gedeelte van het ouderdomspensioen op. De opbouw is op jaarbasis in beginsel gelijk aan 1,875% van de pensioengrondslag in dat kalenderjaar vermenigvuldigd met de betreffende deeltijdfactor, maar kan lager zijn in verband met het bepaalde in artikel 4 van dit pensioenreglement. Het totale ouderdomspensioen bedraagt de som van alle opgebouwde pensioenaanspraken, alsmede de verhoging of de korting van de pensioenaanspraken zoals omschreven in artikel 23 en 24 van dit pensioenreglement.
3. De aanspraak op ouderdomspensioen van een (gewezen) deelnemer kan zonder toestemming van diens partner niet bij overeenkomst tussen die (gewezen) deelnemer en het pensioenfonds of de werkgever worden verminderd anders dan bij afkoop zoals voorzien bij of krachtens de Pensioenwet.

Artikel 7 Vervroeging en uitstel van het ouderdomspensioen

1. Op verzoek van de (gewezen) deelnemer kan het ouderdomspensioen ingaan op een dag gelegen voor de pensioenrichtdatum. De vroegste pensioeningangsdatum is de dag van het bereiken van de 56-jarige leeftijd. De (gewezen) deelnemer dient de wens tot vervroeging ten minste drie maanden voor de door hem gewenste pensioeningangsdatum schriftelijk te melden aan het pensioenfonds. De deelnemer dient ook de werkgever met inachtneming van de genoemde termijn schriftelijk in kennis te stellen. Een verzoek tot aanpassing van de pensioeningangsdatum is eenmalig en onherroepelijk.
2. Indien vervroeging plaatsvindt naar een datum gelegen voor de 60-jarige leeftijd kan vervroeging alleen plaatsvinden indien en voor zover de dienstbetrekking met de werkgever is/wordt beëindigd en de (gewezen) deelnemer ook niet elders betaalde arbeid verricht. De (gewezen) deelnemer dient aan het pensioenfonds schriftelijk te verklaren dat hij zijn arbeidzame leven beëindigt.
3. In geval van vervroeging van het ouderdomspensioen, wordt het ouderdomspensioen op collectief actuariael gelijkwaardige wijze herrekend. Het bestuur dan wel de Verzekeraar stelt hiertoe uniform tarieven vast welke in de bijlagen behorend bij dit pensioenreglement zijn opgenomen. Eén tarief is van toepassing op de pensioenaanspraken en -rechten die zijn opgebouwd conform dit pensioenreglement en de pensioenaanspraken en -rechten zoals uiteengezet in artikel 29 van dit pensioenreglement. Het andere tarief is van toepassing op de pensioenaanspraken en -rechten zoals uiteengezet in artikel 31 van dit pensioenreglement.
4. Op verzoek van de (gewezen) deelnemer kan het ouderdomspensioen ingaan op een dag gelegen na de pensioenrichtdatum. Uitstel kan alleen plaatsvinden indien en voor zover de dienstbetrekking met de werkgever wordt voortgezet, dan wel als de (gewezen) deelnemer elders betaalde arbeid verricht. De uiterste pensioeningangsdatum is gelegen 5 jaar na het bereiken van de AOW-ingangsdatum. Zodra in de uitstelperiode een niveau van 100% van de pensioengrondslag wordt overschreden dient het ouderdomspensioen in te gaan. De (gewezen) deelnemer dient de wens tot uitstel ten minste drie maanden voor de pensioenrichtdatum schriftelijk te melden aan het pensioenfonds. Een verzoek tot aanpassing van de pensioeningangsdatum is eenmalig en onherroepelijk.
5. In geval van uitstel wordt het ouderdomspensioen op collectief actuariael gelijkwaardige wijze verhoogd. Het bestuur dan wel de Verzekeraar stelt hiertoe voor een bepaalde periode uniforme tarieven vast welke in de bijlagen behorend bij dit pensioenreglement zijn opgenomen. Eén tarief is van toepassing op de pensioenaanspraken en -rechten die zijn opgebouwd conform dit pensioenreglement en de pensioenaanspraken en -rechten zoals uiteengezet in artikel 29 van dit pensioenreglement. Het andere tarief is van toepassing op de pensioenaanspraken en -rechten zoals uiteengezet in artikel 31 van dit pensioenreglement.
6. Bij vervroeging of uitstel van het ouderdomspensioen, blijft het bij het ouderdomspensioen behorende partner- en/of wezenpensioen ongewijzigd, tenzij gebruik wordt gemaakt van uitruil zoals uiteengezet in artikel 10 van dit pensioenreglement.

Artikel 8 Variatie in uitkeringen ouderdomspensioen

1. De (gewezen) deelnemer heeft op de pensioeningangsdatum eenmalig de keuze zijn alsdan ingaande ouderdomspensioen om te zetten in een ouderdomspensioen, dat gedurende een door de (gewezen) deelnemer te bepalen periode hoger is dan het oorspronkelijke ouderdomspensioen en in de periode daarna lager is dan het oorspronkelijke ouderdomspensioen. De verhouding tussen het eerdere hogere ouderdomspensioen en het latere lagere ouderdomspensioen bedraagt 100:75. De (gewezen) deelnemer kan voor de periode met een hoger ouderdomspensioen kiezen voor een periode van vijf jaar of voor een periode van tien jaar.
2. De (gewezen) deelnemer dient een verzoek als bedoeld in het eerste lid van dit artikel ten minste drie maanden voor de door hem gewenste pensioeningangsdatum schriftelijk te melden aan het pensioenfonds. Een dergelijk verzoek is eenmalig en onherroepelijk.
3. Bij de toepassing van de verhouding 100:75, kan voor wat betreft het uitkeringsniveau voorafgaand aan de AOW-gerechtigde leeftijd een bedrag ter grootte van de dubbele uitkering voor gehuwden inclusief vakantietoeslag, als omschreven in de Algemene Ouderdomswet, buiten beschouwing blijven.
4. De berekening van het fluctuerende ouderdomspensioen wordt door het pensioenfonds vastgesteld op basis van collectieve actuariële gelijkwaardigheid. Het bestuur dan wel de Verzekeraar stelt hiertoe voor een bepaalde periode uniforme tarieven vast welke in de bijlagen behorende bij dit pensioenreglement zijn opgenomen. Eén tarief is van toepassing op de pensioenaanspraken en -rechten die zijn opgebouwd conform dit pensioenreglement en de pensioenaanspraken en -rechten zoals uiteengezet in artikel 29 van dit pensioenreglement. Het andere tarief is van toepassing op de pensioenaanspraken en -rechten zoals uiteengezet in artikel 31 van dit pensioenreglement.
5. Indien in combinatie met een variabele uitkeringshoogte tevens vervroeging van de ingangsdatum van het ouderdomspensioen als bedoeld in artikel 7 van dit pensioenreglement plaatsvindt, wordt eerst het bepaalde in artikel 7 van dit pensioenreglement toegepast en vervolgens het bepaalde in dit artikel.
6. Bij toepassing van het bepaalde in lid 1 van dit artikel wordt voor de berekening van het (bijzonder) partnerpensioen en wezenpensioen, uitgegaan van het ouderdomspensioen dat zonder toepassing van het bepaalde in lid 1 van dit artikel zou zijn uitgekeerd.

Artikel 9 Deeltijdpensioen

1. De deelnemer heeft het recht om het ouderdomspensioen – onder toepassing van het ter zake bepaalde in artikel 7 van dit pensioenreglement- gedeeltelijk (vervroegd) te laten ingaan.
2. Gedurende de periode dat de deelnemer gedeeltelijk ouderdomspensioen geniet, wordt de reglementaire opbouw van het ouderdomspensioen voortgezet zolang en voor zover, op grond van de deeltijdfactor, de deelnemer nog in dienst is bij de werkgever.
3. De keuze om het ouderdomspensioen gedeeltelijk (vervroegd) te laten ingaan is eenmalig en onherroepelijk.

Artikel 10 Uitrust ouderdomspensioen in partnerpensioen

1. De (gewezen) deelnemer heeft eenmalig het recht een deel van het door hem opgebouwde ouderdomspensioen uit te ruilen tegen extra partnerpensioen:
 - a. Bij beëindiging van het deelnemerschap; en
 - b. Op de pensioeningangsdatum.
2. De (gewezen) deelnemer dient daartoe uiterlijk drie maanden voor de pensioeningangsdatum of uiterlijk drie maanden na beëindiging van het deelnemerschap een schriftelijk verzoek aan het

pensioenfonds te richten. Een dergelijke keuze is eenmalig en onherroepelijk.

3. Bij gebruikmaking van deze uitruil, wordt het opgebouwde ouderdomspensioen op collectief actuarieel gelijkwaardige wijze herrekend. Het bestuur dan wel Verzekeraar stelt hiertoe uniforme tarieven vast welke in de bijlagen behorend bij dit pensioenreglement zijn opgenomen. Eén tarief is van toepassing op de pensioenaanspraken en -rechten die zijn opgebouwd conform dit pensioenreglement en de pensioenaanspraken en -rechten zoals uiteengezet in artikel 29 van dit pensioenreglement. Het andere tarief is van toepassing op de pensioenaanspraken en -rechten zoals uiteengezet in artikel 31 van dit pensioenreglement.
4. Het door uitruil ontstane verlies aan ouderdomspensioen kan niet worden gecompenseerd. Het partnerpensioen (inclusief het bijzonder partnerpensioen) mag na een uitruil niet meer bedragen dan 70% van het ouderdomspensioen (inclusief het verevend ouderdomspensioen) dat na de uitruil resteert, een en ander met inachtneming van het bepaalde in artikel 11 van dit pensioenreglement.
5. In geval na de uitruil een bijzonder partnerpensioen als bedoeld in artikel 13 lid 4 van dit pensioenreglement wordt uitgekeerd aan de gewezen partner, dan wordt de hoogte van dit bijzonder partnerpensioen vastgesteld op basis van het partnerpensioen als bedoeld in lid 1 van dit artikel.

Artikel 11 Partnerpensioen

1. De partner van de (gewezen) deelnemer of de gepensioneerde heeft recht op partnerpensioen vanaf de eerste dag van de maand volgend op het overlijden van de (gewezen) deelnemer of de gepensioneerde. Het partnerpensioen wordt uitgekeerd tot en met de maand waarin de partner overlijdt.
2. De deelnemer bouwt ieder kalenderjaar een gedeelte van het partnerpensioen op. De opbouw is op jaarbasis gelijk aan 70% van de in artikel 6 lid 2 genoemde opbouw van het ouderdomspensioen. Hiervan wordt één twaalfde deel per maand opgebouwd. Het totale partnerpensioen bedraagt de som van alle per maand opgebouwde pensioenaanspraken, alsmede de verhoging of de korting van de pensioenaanspraken zoals omschreven in artikel 23 en 24 van dit pensioenreglement.
3. Bij overlijden van een deelnemer voor de AOW-ingangsdatum wordt het partnerpensioen vastgesteld op grond van het fictief ouderdomspensioen. Het fictief ouderdomspensioen wordt vastgesteld in de veronderstelling dat de deelnemer tot de AOW-ingangsdatum zou hebben deelgenomen aan deze pensioenregeling, met de laatst voor hem vastgestelde pensioengrondslag en deeltijdfactor.
4. Bij overlijden van een gewezen deelnemer dan wel de gepensioneerde is het partnerpensioen, gelijk aan het partnerpensioen waarop de gewezen deelnemer dan wel de gepensioneerde bij beëindiging van het deelnemerschap aanspraak heeft verkregen, eventueel aangepast conform artikel 23 en 24 van dit pensioenreglement.
5. De aanspraak op partnerpensioen ten behoeve van de partner van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde kan niet zonder toestemming van die partner bij overeenkomst tussen de deelnemer en het pensioenfonds worden verminderd, anders dan bij afkoop zoals voorzien in dit pensioenreglement.

Artikel 12 Tijdelijk partnerpensioen

1. Bij overlijden van een deelnemer heeft de partner recht op een tijdelijk partnerpensioen.
2. Het tijdelijk partnerpensioen gaat in op de eerste dag van de maand volgend op het overlijden van de deelnemer en eindigt op de dag voorafgaand aan de AOW-ingangsdatum van de partner.
3. Het tijdelijk partnerpensioen bedraagt 10% van het pensioengevend salaris, zoals laatst voor de overleden deelnemer is vastgesteld vermenigvuldigd met de deeltijdfactor. Hierbij geldt een minimum pensioengevend salaris van € 88.970 per 2015. De hoogte van het minimum

pensioengevend salaris wordt per 1 januari van elk kalenderjaar herzien in overeenstemming met de jaarlijkse stijging per 1 januari van de bruto nabestaandenuitkering, inclusief vakantiegeld overeenkomstig de Algemene nabestaandenwet.

Artikel 13 Bijzonder partnerpensioen (voor gewezen partner)

1. Bij overlijden van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde heeft de gewezen partner recht op bijzonder partnerpensioen.
2. De gewezen partner heeft geen recht op bijzonder partnerpensioen indien dit:
 - a. Bij huwelijkse voorwaarden respectievelijk bij voorwaarden bij geregistreerd partnerschap respectievelijk in de samenlevingsovereenkomst is overeengekomen; of
 - b. Bij een bij geschrift gesloten overeenkomst met het oog op de scheiding respectievelijk de ontbinding van het wettelijk geregistreerd partnerschap respectievelijk de beëindiging van de gezamenlijke huishouding is overeengekomen.

De in onderdeel b bedoelde overeenkomst is slechts geldig, indien deze overeenkomst aan het pensioenfonds is toegezonden en de ontvangst daarvan schriftelijk door het fonds is bevestigd.

3. Het bijzonder partnerpensioen gaat in op de eerste dag van de maand volgend op het overlijden van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde en wordt uitbetaald tot en met de maand waarin de gewezen partner overlijdt.
4. Het bijzonder partnerpensioen is gelijk aan de premievrije aanspraak op partnerpensioen die aan de deelnemer zou zijn toegekend, indien het deelnemerschap zou zijn beëindigd op de datum van ontbinding van het huwelijk dan wel ontbinding van het (wettelijk geregistreerd) partnerschap.

Artikel 14 Uitrusten levenslang partnerpensioen in ouderdompensioen

1. De (gewezen) deelnemer heeft op de pensioeningangsdatum eenmalig het recht een deel van het door hem opgebouwde partnerpensioen uit te ruilen tegen extra ouderdompensioen.
2. De (gewezen) deelnemer dient daartoe uiterlijk drie maanden voor de pensioeningangsdatum een schriftelijk verzoek aan het pensioenfonds te richten, door middel van het invullen van een keuzeformulier dat door de (gewezen) deelnemer en de partner ondertekend dient te worden. Een dergelijke keuze is eenmalig en onherroepelijk.
3. Bij gebruikmaking van deze uitrusten, wordt het opgebouwde ouderdompensioen en partnerpensioen op collectief actuariael gelijkwaardige wijze herrekend. Het bestuur dan wel de Verzekeraar stelt hiertoe uniforme tarieven vast welke in de bijlagen behorend bij dit pensioenreglement zijn opgenomen. Eén tarief is van toepassing op de pensioenaanspraken en -rechten die zijn opgebouwd conform dit pensioenreglement en de pensioenaanspraken en -rechten zoals uiteengezet in artikel 29 van dit pensioenreglement. Het andere tarief is van toepassing op de pensioenaanspraken en -rechten zoals uiteengezet in artikel 31 van dit pensioenreglement.
4. Het door uitrusten ontstane verlies aan levenslang partnerpensioen kan niet worden gecompenseerd.
5. Voor de (gewezen) deelnemer, die op de pensioeningangsdatum geen partner heeft, wordt de in het derde lid van dit artikel omschreven verhoging van het ouderdompensioen automatisch toegepast al dan niet met inachtneming van het bepaalde in artikel 18 van dit pensioenreglement.
6. Een bijzonder partnerpensioen ten behoeve van de gewezen partner, zoals bedoeld in artikel 13, komt niet in aanmerking voor omzetting in ouderdompensioen.
7. Voor zover dit het gevolg is van de omzetting van levenslang partnerpensioen op grond van dit artikel, mag het ouderdompensioen meer bedragen dan het in artikel 28 van dit pensioenreglement genoemde maximum.

Artikel 15 **Wezenpensioen**

1. Het kind van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde heeft recht op wezenpensioen vanaf de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde overlijdt en wordt, behoudens eerder overlijden van het kind, uitgekeerd tot en met de maand waarin het kind 21 jaar wordt. Het wezenpensioen wordt verlengd tot en met uiterlijk de maand waarin het kind 27 jaar wordt, indien voor zijn werkzaamheden beschikbare tijd grotendeels in beslag wordt genomen door het volgen van onderwijs of een beroepsopleiding, dan wel een wezenpensioen wordt ontvangen krachtens de Algemene nabestaandenwet.
2. Het wezenpensioen bedraagt 14% van het volgens artikel 6 van dit pensioenreglement opgebouwde ouderdompensioen, gecorrigeerd met indien van toepassing zijnde kortingen of toeslagen als bedoeld in artikel 23 en 24 van dit pensioenreglement.
3. Bij overlijden van een deelnemer voor de AOW-ingangsdatum wordt het ouderdompensioen als bedoeld in lid 2 van dit artikel vastgesteld in de veronderstelling dat de deelnemer tot de AOW-ingangsdatum zou hebben deelgenomen aan deze pensioenregeling, met de laatst voor hem vastgestelde pensioengrondslag en deeltijdfactor.
4. Bij overlijden van een gewezen deelnemer dan wel de gepensioneerde is het wezenpensioen, gelijk aan het wezenpensioen waarop de gewezen deelnemer dan wel de gepensioneerde bij beëindiging van het deelnemerschap aanspraak heeft behouden.
5. Het wezenpensioen wordt verdubbeld indien beide ouders van het kind zijn overleden.

Artikel 16 **Arbeidsongeschiktheidspensioen**

1. De deelnemer heeft recht op een arbeidsongeschiktheidspensioen, indien:
 - a. De deelnemer een uitkering krachtens de WIA of WAO ontvangt;
 - b. De eerste ziekte dag niet ligt voor indiensttreding bij de werkgever;
 - c. Het pensioengevend salaris meer bedraagt dan het WIA-maximumsalaris.
2. De deelnemer ontvangt het arbeidsongeschiktheidspensioen vanaf de eerste dag dat de deelnemer een uitkering krachtens de WIA of WAO (gedeeltelijk) ontvangt en het arbeidsongeschiktheidspensioen wordt uitgekeerd, behoudens eerder overlijden van de deelnemer, tot en met de maand, waarin de uitkering krachtens de WIA of WAO (gedeeltelijk) eindigt of de pensioeningangsdatum indien deze eerder gelegen is.
3. Het jaarlijkse arbeidsongeschiktheidspensioen is gelijk aan het positieve verschil tussen het pensioengevend salaris dat de laatste maal voor het intreden van arbeidsongeschiktheid in de zin van de WIA werd vastgesteld en het WIA-maximumsalaris, vermenigvuldigd met het uitkeringspercentage behorende bij de mate van arbeidsongeschiktheid conform de tabel in lid 4 van dit artikel, vermenigvuldigd met de betreffende deeltijdfactor. In afwijking van het bepaalde in artikel 1 van dit pensioenreglement, wordt het pensioengevend salaris voor de bepaling van de hoogte van het arbeidsongeschiktheidspensioen volgens dit artikel, niet beperkt tot € 100.000.
4. Voor de mate van arbeidsongeschiktheid wordt uitgegaan van de mate van arbeidsongeschiktheid waarvan het uitvoeringsorgaan van de WIA uitgaat bij de vaststelling van de uitkering ingevolge die wet. Het uitkeringspercentage wordt afgeleid uit onderstaande tabel:

Mate van arbeidsongeschiktheid	Uitkeringspercentage
80% of meer	75%
65% tot 80%	50,75%
55% tot 65%	42%
45% tot 55%	35%
35% tot 45%	28%
< 35%	0%

5. In afwijking van het bepaalde in lid 3 en lid 4 van dit artikel, geldt voor de deelnemer die een uitkering krachtens de WAO ontvangt, het bepaalde in artikel 30 lid 1 of artikel 31 lid 3 van dit pensioenreglement.
6. Bij een verlaging of verhoging van het arbeidsongeschiktheidspercentage op grond van de WIA of WAO van een deelnemer tijdens het dienstverband met de werkgever, wordt het arbeidsongeschiktheidspensioen overeenkomstig het bepaalde in dit artikel, opnieuw vastgesteld.
7. Indien de deelnemer na beëindiging van het dienstverband met de werkgever in een lagere en/of hogere arbeidsongeschiktheidsklasse ingevolge de WIA of WAO wordt ingedeeld, wordt het arbeidsongeschiktheidspensioen overeenkomstig het bepaalde in dit artikel opnieuw vastgesteld.
8. Het arbeidsongeschiktheidspensioen zal samen met de WIA- of WAO-uitkering of andere arbeidsongeschiktheidsvoorzieningen en inkomsten uit of in verband met arbeid nooit meer bedragen dan 100% van het pensioengevend salaris zoals bedoeld in lid 3 van dit artikel. Bij overschrijding van deze grens wordt het meerdere in mindering gebracht op het arbeidsongeschiktheidspensioen.

Artikel 17 Pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid

1. De deelnemer heeft recht op een (gedeeltelijke) voortzetting van de pensioenopbouw inclusief risicodekking, indien:
 - a. De deelnemer een uitkering krachtens de WIA of WAO ontvangt;
 - b. De eerste ziekte dag niet ligt voor indiensttreding bij de werkgever; en
 - c. De deelnemer krachtens de WIA of WAO 35% of meer arbeidsongeschikt is.
2. De deelnemer heeft recht op (gedeeltelijke) voortzetting van de pensioenopbouw inclusief risicodekking vanaf de eerste dag dat de deelnemer een uitkering krachtens de WIA of WAO ontvangt en eindigt (gedeeltelijk), behoudens eerder overlijden van de deelnemer, op de eerste dag van de maand, waarin de uitkering krachtens de WIA of WAO (gedeeltelijk) eindigt of de pensioeningangsdatum indien deze eerder gelegen is.
3. Voor de (gedeeltelijke) voortzetting van de pensioenopbouw als bedoeld in lid 1 van dit artikel is geen pensioenpremie verschuldigd.
4. De mate van voortzetting is afhankelijk van de mate van arbeidsongeschiktheid op grond van de WIA of WAO en op basis van onderstaande tabel:

Mate van arbeidsongeschiktheid	Percentage premievrije voortzetting
80% of meer	100%
65% tot 80%	72,50%
55% tot 65%	60%
45% tot 55%	50%
35% tot 45%	40%
< 35%	0%

Een verhoging van de mate van arbeidsongeschiktheid na de datum van beëindiging van het dienstverband met de werkgever leidt niet tot aanpassing van het percentage premievrije voortzetting conform de tabel in dit lid.

5. Voor de berekening van de pensioengrondslag wordt, met betrekking tot de voortzetting van de pensioenopbouw, uitgegaan van het pensioengevend salaris dat de laatste maal voor het intreden van arbeidsongeschiktheid in de zin van de WIA of WAO werd vastgesteld.

Het bestuur zal het pensioengevend salaris, dat ten grondslag ligt aan de pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid, aanpassen op basis van de procentuele verhoging van de door het Centraal Bureau voor de Statistiek gepubliceerde loonindex CAO lonen (over het voorgaand kalenderjaar).

6. Indien de deelnemer premievrijstelling heeft verkregen in de zin van dit artikel en daarnaast betaalde arbeid verricht uit hoofde waarvan de deelnemer eveneens pensioen opbouwt bij het pensioenfonds zal geen pensioenopbouw plaatsvinden over méér dan 100% van het laatste pensioengevende salaris. De mate van premievrije opbouw in de zin van dit artikel blijft daarbij ongewijzigd.

Artikel 18 Beëindiging van het huwelijk of (wettelijk geregistreerd) partnerschap

1. De gewezen partner heeft recht op pensioenverevening overeenkomstig het bepaalde bij of krachtens de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding.
2. De ongehuwde, niet wettelijk als partner geregistreerde persoon, niet zijnde een bloed- of aanverwant, met wie de (gewezen) deelnemer of gepensioneerd een gezamenlijke huishouding voerde en wiens partnerschap is geëindigd, heeft geen recht op verevening.
3. Het recht op pensioenverevening bestaat voor zover de (gewezen) deelnemer of gepensioneerd tussen de huwelijksluiting en de datum van de echtscheiding ouderdomspensioen heeft opgebouwd.
4. Voor de gewezen partner ontstaat tegenover het pensioenfonds alleen een recht op uitbetaling van een deel van het ouderdomspensioen overeenkomstig de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding, als de echtscheiding of ontbinding van het partnerschap binnen een termijn van twee jaar na de beëindiging van het huwelijk of het partnerschap bij het pensioenfonds is gemeld. De melding dient daarbij te hebben plaatsgevonden door het indienen bij het pensioenfonds van een volledig ingevuld meldingsformulier, waarvan het model is vastgesteld door de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.
5. Op verzoek van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerd én de gewezen partner is het mogelijk conversie toe te passen zoals bedoeld in de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding.
6. Bij de beëindiging van het huwelijk of wettelijk geregistreerd partnerschap voor de pensioeningangsdatum, verkrijgt de gewezen partner de helft van het ouderdomspensioen dat tijdens de huwelijksperiode is opgebouwd conform de bepalingen zoals uiteengezet in de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding.
7. De gewezen partner heeft geen recht op (tijdelijk) partnerpensioen.
8. De gewezen partner heeft recht op bijzonder partnerpensioen als bedoeld in artikel 13 van dit pensioenreglement.
9. Het bepaalde in dit artikel vindt geen toepassing, indien:
 - a. Bij huwelijksvoorwaarden respectievelijk bij voorwaarden bij geregistreerd partnerschap respectievelijk in de samenlevingsovereenkomst anders is overeengekomen; of
 - b. Bij een bij geschrift gesloten overeenkomst met het oog op de scheiding respectievelijk de ontbinding van het wettelijk geregistreerd partnerschap respectievelijk de beëindiging van de gezamenlijke huishouding anders is overeengekomen.

De in onderdeel b bedoelde overeenkomst is slechts geldig, indien deze overeenkomst aan het pensioenfonds is toegezonden en de ontvangst schriftelijk door het pensioenfonds is bevestigd.

10. Het pensioenfonds verstrekt aan de gewezen partner een bewijs van diens pensioenaanspraken, alsmede informatie over de toeslagverlening en informatie die voor de gewezen partner specifiek van belang is.

Artikel 19 Waardeoverdracht

1. Bij aanvang van het deelnemerschap, heeft de deelnemer het recht de waarde van door zijn vorige werkgever toegekende premievrije pensioenaanspraken in te brengen in de in dit pensioenreglement vastgelegde pensioenregeling. Hierbij zal rekening worden gehouden met de in artikel 71 tot en met 74 van de Pensioenwet opgenomen bepalingen.
2. Het bestuur zal ingeval van waarde-inbreng als bedoeld in lid 1 van dit artikel ten behoeve van de inkoop van aanspraken op ouderdomspensioen, partnerpensioen overeenkomstig artikel 6 en 11 van dit pensioenreglement de ingebrachte waarde omrekenen naar extra pensioenaanspraken in de in dit pensioenreglement vastgelegde pensioenregeling.
3. Bij beëindiging van het deelnemerschap als bedoeld in artikel 2 lid 4, onderdeel c heeft de gewezen deelnemer, mits wordt voldaan aan de in artikel 71 van de Pensioenwet opgenomen bepalingen, het recht zijn premievrije pensioenaanspraken af te kopen teneinde de waarde hiervan in te brengen in de pensioenvoorziening van zijn nieuwe werkgever. Hierbij worden de bepalingen in artikel 71 tot en met 74 van de Pensioenwet in acht genomen. Door waardeoverdracht vervallen alle pensioenaanspraken uit hoofde van dit pensioenreglement.
4. Waardeoverdracht zal niet plaatsvinden indien op grond van artikel 72 van de Pensioenwet de financiële toestand van het pensioenfonds dat niet toelaat.
5. Waardeoverdracht als bedoeld in lid 1 en 3 van dit artikel zal geschieden met inachtneming van het bepaalde in artikel 17a tot en met 28 van het Besluit uitvoering Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling.
6. Het pensioenfonds werkt niet mee aan grensoverschrijdende waardeoverdrachten, tenzij het pensioenfonds op grond van de wet verplicht is tot medewerking.

Artikel 20 Inkoop uit bijspaarregelingen

1. Door deelnemers aan de "Vrijwillige aanvullende pensioenspaarregeling op basis van collectieve beleggingsverzekeringen" en de "Aanvullende vrijwillige regeling NN Prestatie pensioen" ten laste van compartiment SPH kan bij uitdiensttreding of pensionering het in de betreffende bijspaarregeling opgebouwde kapitaal worden aangewend voor pensioenaanspraken op basis van dit pensioenreglement, zoals bepaald in de betreffende bijspaarregeling.
2. Het bestuur zal ingeval van voorgenomen inkoop als bedoeld in lid 1 van dit artikel ten behoeve van de inkoop van aanspraken op ouderdomspensioen en partnerpensioen overeenkomstig artikel 6 en 11 van dit pensioenreglement het ingebrachte kapitaal omrekenen naar extra pensioenaanspraken in de in dit pensioenreglement vastgelegde pensioenregeling. Hiervan wordt een offerte verstrekt aan de betreffende deelnemer. De inkoop vindt plaats met door het pensioenfonds gehanteerde actuariële grondslagen en tarieven die golden op het moment van uitdiensttreding c.q. pensionering, gebaseerd op door het bestuur vast te stellen voorwaarden die zijn neergelegd in bijlage 3 bij dit pensioenreglement.

Artikel 21 Financiering van de pensioenregeling

3. De financiering van de opbouw van pensioenaanspraken vindt plaats op basis van een zogeheten systeem van collectieve beschikbare premie in de vorm van een voorwaardelijke geïndexeerde middelloonregeling (CDC-regeling).
4. De werkgever stelt jaarlijks aan ieder compartiment een pensioenpremie beschikbaar voor de financiering van de in dit pensioenreglement uiteengezette pensioenregeling. De werkgever stelt tot en met 2019 jaarlijks 28,1% van de som van de met de deeltijdfactor vermenigvuldigde pensioengrondslag van de deelnemers die deelnemen aan de pensioenregeling zoals uitgevoerd

door compartiment SPDHV beschikbaar aan compartiment SPDHV. De werkgever stelt tot en met 2019 jaarlijks 25,9% van de som van de pensioengrondslag van de deelnemers die deelnemen aan de pensioenregeling zoals uitgevoerd door compartiment SPH beschikbaar aan compartiment SPH.

5. Met de pensioenpremie als bedoeld in lid 2 van dit artikel beoogt het pensioenfonds een pensioenopbouw te realiseren zoals beschreven in dit pensioenreglement. Het risico dat de middelen van het pensioenfonds ontoereikend zijn om de beoogde pensioenopbouw te realiseren of de ingegane pensioenen te financieren ligt volledig bij de (gewezen) deelnemers, (gewezen) partners, wezen en pensioengerechtigden.
6. Door de betaling van de jaarlijkse pensioenpremie voldoet de werkgever volledig en definitief aan al zijn pensioenverplichtingen. De werkgever is niet gehouden tot het storten van extra premies, bijdragen of herstelbetalingen.
7. De deelnemer is een bijdrage verschuldigd in de te betalen premies. De bijdrage van de deelnemer bedraagt 8,2% van de voor hem geldende pensioengrondslag en deeltijdfactor. Voor de deelnemer die een uitkering ontvangt krachtens de WIA, wordt de bijdrage berekend over het gedeelte van de pensioenopbouw, dat door de werkgever en de deelnemer wordt gefinancierd. De werknemersbijdrage wordt door de werkgever ingehouden en betaald aan het pensioenfonds.

Artikel 22 Onvoldoende pensioenpremie

Indien in enig jaar de pensioenpremie zoals bedoeld in artikel 21 lid 2 van dit pensioenreglement lager is dan de premie als bedoeld in artikel 128 Pensioenwet, dan worden de pensioenaanspraken naar rato verminderd, zodanig dat de pensioenpremie als bedoeld in artikel 21 lid 2 van dit pensioenreglement gelijk is aan de premie als bedoeld in artikel 128 Pensioenwet.

Artikel 23 Vermindering pensioenaanspraken en pensioenrechten

1. Het pensioenfonds kan de verworven pensioenaanspraken en pensioenrechten verminderen indien:
 - a. Het pensioenfonds gezien de beleidsdekkingsgraad niet voldoet aan de bij of krachtens artikel 131 van de Pensioenwet gestelde eisen ten aanzien van het minimaal vereist eigen vermogen of de bij of krachtens artikel 132 van de Pensioenwet gestelde eisen ten aanzien van het vereist eigen vermogen;
 - b. Het pensioenfonds niet in staat is binnen een redelijke termijn te voldoen aan artikel 131 of artikel 132 van de Pensioenwet zonder dat de belangen van de (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden of de werkgever onevenredig worden geschaad;
 - c. Alle overige beschikbare sturingsmiddelen, met uitzondering van het beleggingsbeleid en de premie, zijn ingezet in het herstelplan, bedoeld in artikel 138 of artikel 139 van de Pensioenwet.
2. Het bestuur informeert de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden schriftelijk over het besluit tot vermindering van de pensioenaanspraken en pensioenrechten.
3. De vermindering kan op zijn vroegst een maand nadat de (gewezen) deelnemers en de pensioengerechtigden hierover geïnformeerd zijn, worden gerealiseerd.

Artikel 24 Voorwaardelijke toeslagen

1. Het bestuur streeft ernaar dat op de pensioenaanspraken van deelnemers jaarlijks een toeslag wordt verleend van maximaal de procentuele verhoging van de door het Centraal Bureau voor de Statistiek gepubliceerde loonindex CAO lonen (over het voorgaand kalenderjaar), dan wel van maximaal de procentuele verhoging van het door het Centraal Bureau voor de Statistiek gepubliceerde consumentenprijsindexcijfer alle huishoudens afgeleid (over het voorgaand kalenderjaar), indien deze laatste hoger is.

2. Het bestuur streeft ernaar dat op de ingegane pensioenen en opgebouwde pensioenaanspraken van pensioengerechtigden respectievelijk gewezen deelnemers jaarlijks een toeslag wordt verleend van maximaal de procentuele verhoging van het door het Centraal Bureau voor de Statistiek gepubliceerde consumentenprijsindexcijfer alle huishoudens afgeleid (voorgaand kalenderjaar).
3. Het bestuur beslist jaarlijks in hoeverre de pensioenaanspraken en ingegane pensioenen van compartiment SPDHV en compartiment SPH per 1 april van dat jaar worden aangepast, rekening houdend met de financiële positie van compartiment SPDHV respectievelijk compartiment SPH, de bepalingen van dit pensioenreglement, de ABTN van het pensioenfonds en de Pensioenwet en aanverwante wet- en regelgeving. Voor deze voorwaardelijke toeslagverlening als bedoeld in lid 1 en lid 2 van dit artikel is geen reserve gevormd en wordt geen premie betaald.
4. Het bestuur kan de verhoging van de in dit artikel bedoelde pensioenen en pensioenaanspraken geheel of gedeeltelijk beperken indien de financiële positie van compartiment SPDHV respectievelijk compartiment SPH naar het oordeel van het bestuur, gehoord de actuaris, een (volledige) verhoging niet zou toelaten. In geen geval wordt een toeslag verleend indien dit op grond van de Pensioenwet dan wel aanverwante wet- en regelgeving niet is toegestaan, in ieder geval indien de beleidsdekkingsgraad lager is dan 110%.
5. Indien de feitelijke procentuele verhoging in enig jaar lager is dan de procentuele verhoging waar op grond van dit artikel naar wordt gestreefd, dan kan het verschil in een later jaar, conform de eisen van de Pensioenwet geheel of gedeeltelijk alsnog door het bestuur worden toegekend.
6. Het bestuur heeft altijd de bevoegdheid om af te wijken van het in dit artikel beschreven toeslagbeleid indien de toeslagambitie niet in voldoende mate wordt gerealiseerd, of bij een relevante wijziging van omstandigheden het beleid te wijzigen.
7. De in dit artikel bedoelde toeslagverlening is voorwaardelijk. Er bestaat geen recht op toeslagverlening. Een besluit om in enig jaar op basis van dit artikel een toeslag te verlenen, vormt geen garantie voor in toekomstige jaren te verlenen toeslagen en beperkt de beleidsvrijheid van het bestuur omtrent de toeslagverlening niet.

Artikel 25 Afkopen, vervreemden en prijsgeven van pensioen

1. De pensioenaanspraken en pensioenrechten ingevolge dit pensioenreglement kunnen niet worden afgekocht, vervreemd of prijsgegeven dan wel formeel of feitelijk voorwerp van zekerheid worden, anders dan in de gevallen voorzien bij of krachtens de Pensioenwet.
2. Het pensioenfonds koopt onder de in artikel 66 tot en met 68 van de Pensioenwet genoemde voorwaarden de pensioenaanspraken en pensioenrechten af indien er sprake is van een klein ouderdomspensioen en/of (bijzonder) partnerpensioen.
3. De uitkering wordt berekend naar door het bestuur op advies van de actuaris vastgestelde en wettelijk toegestane afkoopfactoren. Deze afkoopfactoren kunnen door het bestuur op advies van de actuaris worden gewijzigd. De afkoopfactoren die betrekking hebben op de pensioenaanspraken van de gewezen deelnemer zijn opgenomen in de bijlagen van dit pensioenreglement.
4. Na uitbetaling van de op de afkoop betrekking hebbende uitkeringen kan geen enkel recht meer worden ontleend aan de periode van deelneming, waarop de afgekochte aanspraken betrekking hadden. Bij hernieuwd deelnemerschap wordt met deze periode geen rekening gehouden.

Artikel 26 Bijzondere gevallen

1. Het bestuur is bevoegd van de bepalingen van dit reglement af te wijken indien in een individueel geval of voor een of meer groepen (gewezen) deelnemers, (gewezen) partners, wezen of pensioengerechtigden een strikte toepassing van het reglement naar het oordeel van het bestuur tot onbillijkheden van overwegende aard zou leiden en de pensioenaanspraken en - rechten van

de (gewezen) deelnemer(s) respectievelijk rechthebbenden door deze afwijking geen vermindering ondergaan.

2. In alle gevallen waarin dit reglement niet voorziet, beslist het bestuur in overeenstemming met de strekking van de bepalingen van het reglement en statuten.

Artikel 27 Wijziging van het pensioenreglement

1. De werkgever behoudt zich het recht voor het werkgeversgedeelte van de premie als bedoeld in artikel 21 van dit pensioenreglement te verminderen of te beëindigen in geval van een ingrijpende wijziging van de omstandigheden als bedoeld in artikel 12 van de Pensioenwet. Onder een ingrijpende wijziging van de omstandigheden kan worden verstaan, dat:
 - a. Het ouderdomspensioen, arbeidsongeschiktheidspensioen, (tijdelijk) partnerpensioen en/of wezenpensioen van overheidswege, dan wel de wetgeving met betrekking tot pensioenvoorzieningen, zodanig ingrijpend worden gewijzigd, dat een herziening of beëindiging van de pensioenregeling, gezien de opzet daarvan, noodzakelijk is;
 - b. De werkgever op grond van de Wet verplichte deelneming in een Bedrijfstakpensioenfonds 2000 verplicht wordt deel te nemen in een bedrijfstakpensioenfonds;
 - c. De pensioenregeling of onderdelen daarvan op aanwijzing van de Belastingdienst als bovenmatig dient te worden aangemerkt; of
 - d. Ingeval de situatie als bedoeld in lid 3 van dit artikel zich voordoet.

Een vermindering of beëindiging van de premiebetaling door de werkgever kan leiden tot een vermindering van de pensioenaanspraken die nog moeten worden opgebouwd na het moment van vermindering of beëindiging van premiebetaling.

2. De werkgever kan de pensioenovereenkomst zonder instemming van de (gewezen) deelnemers of pensioengerechtigden wijzigen als er sprake is van een zodanig zwaarwichtig belang van de werkgever dat het belang van de (gewezen)deelnemers, of pensioengerechtigden dat door de wijziging zou worden geschaad daarvoor naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid moet wijken.
3. Van een zwaarwichtig belang is in ieder geval sprake indien de financiële positie van de werkgever de premie ter zake van deze pensioenregeling niet meer toelaat. De in de vorige volzin bedoelde situatie dient te worden ondersteund door een daartoe strekkend advies van een onafhankelijke registeraccountant, niet zijnde de controlerende accountant van de werkgever.
4. In geval van wijziging van de pensioenovereenkomst is het bestuur verplicht om het pensioenreglement te wijzigen overeenkomstig de gewijzigde pensioenovereenkomst.

Artikel 28 Fiscale begrenzing

1. Bij de toepassing van de bepalingen in dit reglement worden de ter zake geldende begrenzingen uit hoofde van de fiscale wet- of regelgeving in acht genomen. Bij de vaststelling van pensioenen en aanspraken worden de in de Wet op de loonbelasting 1964 en het Uitvoeringsbesluit loonbelasting 1965 aangegeven maxima en begrenzingen mee in aanmerking genomen.
2. De som van het ouderdomspensioen kan nooit meer bedragen dan 100% van het laatste pensioengevend salaris.
3. De som van het levenslange partnerpensioen kan nooit meer bedragen dan 70% van het laatste pensioengevend salaris.
4. De som van het wezenpensioen kan nooit meer bedragen dan 14% van het laatste pensioengevend salaris.

5. Bij de toepassing van de in dit artikel omschreven maxima, zullen overschrijdingen daarvan ten gevolge van de in artikel 18d Wet op de loonbelasting 1964 omschreven oorzaken buiten beschouwing blijven. Dit betekent onder meer dat de fiscale maxima kunnen worden overschreden door het feit dat vóór 1 januari 2015 de maximering van het pensioengevend salaris op € 100.000 niet van toepassing was.

Artikel 29 Overgangsbepaling compartiment SPDHV

1. Dit pensioenreglement is, na interne collectieve waardeoverdracht, van toepassing op de per 31 december 2014 reeds opgebouwde pensioenaanspraken en –rechten (waaronder het arbeidsongeschiktheidspensioen) van (gewezen) deelnemers ten laste van compartiment SPDHV, behoudens in dit pensioenreglement opgenomen uitzonderingen.

Op de pensioenrechten van reeds per 31 december 2014 aanwezige pensioengerechtigden van voormalig Stichting Pensioenfonds DHV zijn artikelen 23 (vermindering pensioenaanspraken en pensioenrechten) en 24 (Voorwaardelijke toeslagen) van dit pensioenreglement van overeenkomstige toepassing. Deze artikelen vervangen de bepalingen omtrent toeslagverlening en de kortingsbepaling, in voormalige pensioenreglementen van voormalig Stichting Pensioenfonds DHV per 1 januari 2015, waarmee de laatstgenoemde bepalingen komen te vervallen.

2. In afwijking van het vorige lid is de definitie van pensioenrichtdatum zoals opgenomen in artikel 1 van dit pensioenreglement niet van toepassing op de pensioenaanspraken en pensioenrechten van een deelnemer die vóór 1 januari 2006 (gedeeltelijk) arbeidsongeschikt was in de zin van de WAO en recht heeft op een prepensioen. Hierop blijven de prepensioendatum van 63,5 jaar en ouderdomspensioendatum van 65 jaar van toepassing. Het in dit lid bepaalde heeft alleen betrekking op het arbeidsongeschikte deel van de (opbouw van) pensioenaanspraken en pensioenrechten.
3. Indien geen omzetting van het prepensioen naar een hoger ouderdomspensioen dan wel afkoop ten behoeve van een levensloopregeling heeft plaatsgevonden ten gevolge van de reglementswijziging per 1 januari 2006, blijft, in afwijking van artikel 28 lid 1, de bestaande aanspraak op prepensioen premievrij verzekerd en de (fiscale) bepalingen van pensioenreglement 2004 blijven hierop van toepassing, met dien verstande dat artikel 23 (vermindering pensioenaanspraken en pensioenrechten) en artikel 24 (voorwaardelijke toeslagverlening) van dit pensioenreglement wel van toepassing zijn op deze pensioenaanspraken.
4. In aanvulling op het bepaalde in artikel 11 lid 3 van dit pensioenreglement bestaat het partnerpensioen voor de deelnemer die in 2004 en 2005 pensioen opbouwde eveneens uit 70% van het in 2004 en 2005 opgebouwde ouderdomspensioen.

Artikel 30 Overgangsbepaling arbeidsongeschikten compartiment SPDHV

1. Voor de deelnemer die een uitkering krachtens de WAO ontvangt en waarvan de pensioenregeling wordt uitgevoerd door compartiment SPDHV, zijn in afwijking van artikel 16 lid 3 en lid 4 van dit pensioenreglement ter zake van de bepaling over (de mate) van arbeidsongeschiktheid en de hoogte van het arbeidsongeschiktheidspensioen, de bepalingen uit het pensioenreglement 2004 van Stichting Pensioenfonds DHV van toepassing.

2. Voor de deelnemer waarvan de pensioenregeling wordt uitgevoerd door compartiment SPDHV die vóór 1 januari 2006 arbeidsongeschikt was in de zin van de WAO, dient het tot 1 januari 2006 opgebouwde prepensioen in te gaan op de 63,5 jarige leeftijd. De premievrije opbouw van het ouderdomspensioen, voor het arbeidsongeschikte deel in geval van een gedeeltelijk arbeidsongeschikte deelnemer, alsmede de uitkering van het arbeidsongeschiktheidspensioen zal op voornoemde leeftijd worden beëindigd. In de situatie dat op 63,5-jarige leeftijd de som van de prepensioenuitkering en de WAO-uitkering het niveau van 100% van het laatst pensioengevende salaris overschrijdt, zal het meerdere worden omgezet in een hoger ouderdomspensioen met ouderdomspensioendatum 65 jaar. In afwijking van artikel 6 lid 2 geldt voor de opbouw van het premievrije ouderdomspensioen voor het arbeidsongeschikte deel in geval van een gedeeltelijk arbeidsongeschikte deelnemer een opbouwpercentage van 1,607 % van de pensioengrondslag. De opbouw van het partnerpensioen wordt wel gebaseerd op 70% van het percentage zoals genoemd in artikel 6 lid 2.

Artikel 31 Overgangsbepaling compartiment SPH

1. Dit pensioenreglement is niet van toepassing op de per 31 december 2014 reeds opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten van de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden ten laste van compartiment SPH, tenzij hierna uitdrukkelijk anders aangegeven.
2. In afwijking van het vorige lid zijn de artikelen 7, 8, 9,10,14, 24 en 26 van dit pensioenreglement wel van toepassing op de reeds opgebouwde pensioenaanspraken per 31 december 2014 van de (gewezen) deelnemers ten laste van compartiment SPH, met uitzondering van de opgebouwde pensioenaanspraken van (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden die vóór 1 januari 2015 een uitkering ontvingen krachtens de WIA of de WAO en arbeidsongeschikt zijn in de zin van artikel 16 of artikel 17 van dit pensioenreglement. Op deze laatste pensioenaanspraken is alleen artikel 24 (Voorwaardelijke toeslagen) van toepassing. Op de pensioenrechten van de reeds vóór 1 januari 2015 aanwezige pensioengerechtigden is in afwijking van het vorige lid artikel 24 (Voorwaardelijke toeslagen) van dit pensioenreglement wel van toepassing.
3. Voor de deelnemer in compartiment SPH die vóór 1 januari 2015 een uitkering ontving krachtens de WIA of de WAO en arbeidsongeschikt is in de zin van artikel 16 of artikel 17 van dit pensioenreglement geldt in afwijking van artikel 16 lid 3 en lid 4 en artikel 17 lid 4 van dit pensioenreglement voor de mate van premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid en de hoogte van het arbeidsongeschiktheidspensioen het pensioenreglement van Stichting Pensioenfonds Haskoning te Nijmegen dat op 1 januari 2014 in werking is getreden.

Artikel 32 Inwerkingtreding

Dit reglement is in werking getreden op 1 januari 2015 en is laatstelijk gewijzigd op 2 september 2015 met terugwerkende kracht tot 1 januari 2015.

Bijlagen

- **Bijlage 1: Tarieven SPHDHV en overgangsbepaling SPDHV**
Tarieven van toepassing op pensioenaanspraken en -rechten die zijn opgebouwd conform dit pensioenreglement en de pensioenaanspraken en -rechten zoals uiteengezet in artikel 29 van dit pensioenreglement (compartiment SPDHV en compartiment SPH voor wat betreft aanspraken die vanaf 1 januari 2015 worden opgebouwd).
- **Bijlage 2: Tarieven overgangsbepaling SPH**
Tarieven van toepassing op de pensioenaanspraken en –rechten zoals uiteengezet in artikel 31 van dit pensioenreglement (compartiment SPH betreffende aanspraken die vallen onder de pensioenverzekeringsovereenkomst met Nationale-Nederlanden).
- **Bijlage 3: Voorwaarden voor Inkoop uit bijspaarregelingen (compartiment SPH)**
Voorwaarden en tarieven van toepassing op de Inkoop van pensioenaanspraken op basis van dit pensioenreglement uit bijspaarregelingen van compartiment SPH, zoals uiteengezet in artikel 20 van dit pensioenreglement.

Bijlage 1: Tarieven SPHDHV en overgangsbepaling SPDHV

Tarieven van toepassing op Pensioenaanspraken en -rechten die zijn opgebouwd conform dit Pensioenreglement en de Pensioenaanspraken en -rechten zoals uiteengezet in artikel 29 van dit Pensioenreglement (compartiment SPDHV en compartiment SPH voor wat betreft aanspraken die vanaf 1 januari 2015 worden opgebouwd). Deze tarieven zijn geldig van 1 januari 2016 t/m 31 december 2016.

Artikel 7 Vervroeging en uitstel van het ouderdomspensioen

Voor de (Gewezen) Deelnemer, die gebruik maakt van de mogelijkheid het opgebouwde ouderdomspensioen te vervroegen dan wel uit te stellen, wordt het opgebouwde ouderdomspensioen dat zou ingaan op de Pensioenrichtdatum aangepast conform de in onderstaande tabel opgenomen factoren. Bij een tussenliggende ingangleeftijd van het ouderdomspensioen worden de bijbehorende factoren bepaald door lineaire interpolatie.

Factoren voor vervroeging of uitstel ouderdomspensioen

Ingangleeftijd	Pensioenrichtleeftijd 65 jaar	Pensioenrichtleeftijd 67 jaar
56	0,642	0,570
57	0,671	0,596
58	0,703	0,624
59	0,737	0,655
60	0,774	0,687
61	0,813	0,722
62	0,855	0,760
63	0,900	0,801
64	0,948	0,845
65	1,000	0,893
66	1,057	0,944
67	1,120	1,000
68	1,191	1,062
69	1,270	1,131
70	1,358	1,208
71	1,458	1,296
72	1,570	1,395

Voorbeeld:

Een 60-jarige deelnemer wil € 10.000 opgebouwd ouderdomspensioen, uit te keren vanaf 67 jaar, vervroegen naar 60 jaar. Het ouderdomspensioen, uit te keren vanaf 60 jaar, bedraagt na vervroeging € 10.000 maal 0,687 is € 6.870.

Bijlage 1: Tarieven SPHDHV en overgangsbepaling SPDHV

Tarieven van toepassing op Pensioenaanspraken en -rechten die zijn opgebouwd conform dit Pensioenreglement en de Pensioenaanspraken en -rechten zoals uiteengezet in artikel 29 van dit Pensioenreglement (compartiment SPDHV en compartiment SPH voor wat betreft aanspraken die vanaf 1 januari 2015 worden opgebouwd). Deze tarieven zijn geldig van 1 januari 2016 t/m 31 december 2016.

Artikel 8 Variatie in uitkeringen ouderdomspensioen

Voor de (Gewezen) Deelnemer die gebruik maakt van de mogelijkheid om

- een hoge uitkering voor de eerste 5 jaar te ontvangen gevolgd door een lage uitkering na 5 jaar; of
 - een hoge uitkering voor de eerste 10 jaar te ontvangen gevolgd door een lage uitkering na 10 jaar;
- worden de volgende omzettingfactoren gebruikt.

Factoren voor een hoge uitkering van 5 jaar respectievelijk 10 jaar (verhouding 100:75)

Ingangslleeftijd	Eerste 5 jaar (hoog)	Eerste 10 jaar (hoog)
56	1,2483	1,1783
57	1,2464	1,1751
58	1,2443	1,1718
59	1,2421	1,1682
60	1,2398	1,1645
61	1,2373	1,1606
62	1,2347	1,1564
63	1,2318	1,1521
64	1,2288	1,1475
65	1,2256	1,1426
66	1,2221	1,1375
67	1,2184	1,1322
68	1,2145	1,1267
69	1,2103	1,1209
70	1,2058	1,1148
71	1,2011	1,1086
72	1,1960	1,1022

De lage uitkering na 5 jaar respectievelijk 10 jaar bedraagt 75% van de hoge uitkering.

Voorbeeld:

Een deelnemer wil zijn ouderdomspensioen, uit te keren vanaf 67 jaar, van € 20.000 per jaar omzetten in een hoge uitkering (van 67 tot 72 jaar) gedurende 5 jaar en daarna een lage uitkering (vanaf 72 jaar). De hoge uitkering bedraagt 1,2184 maal € 20.000 = € 24.368. De lage uitkering na 5 jaar bedraagt 75% van € 24.368 = € 18.276.

Bijlage 1: Tarieven SPHDHV en overgangsbepaling SPDHV

Tarieven van toepassing op Pensioenaanspraken en -rechten die zijn opgebouwd conform dit Pensioenreglement en de Pensioenaanspraken en -rechten zoals uiteengezet in artikel 29 van dit Pensioenreglement (compartiment SPDHV en compartiment SPH voor wat betreft aanspraken die vanaf 1 januari 2015 worden opgebouwd). Deze tarieven zijn geldig van 1 januari 2016 t/m 31 december 2016.

Artikel 10 Uitrui ouderdomspensioen in partnerpensioen

Voor de (Gewezen) Deelnemer, die gebruik maakt van de mogelijkheid een deel van het door hem opgebouwde ouderdomspensioen uit te ruilen tegen extra partnerpensioen, wordt de vermindering van het recht op ouderdomspensioen door uitrui in onderstaande tabel uitgedrukt in het recht op ouderdomspensioen vóór uitrui. Het partnerpensioen is direct na omzetting verzekerd.

Factoren voor uitrui van een deel van het ouderdomspensioen in partnerpensioen.

Leeftijd deelnemer	Pensioenrichtleeftijd 65 jaar	Pensioenrichtleeftijd 67 jaar
18	13,4%	14,9%
19	13,5%	15,0%
20	13,6%	15,1%
21	13,7%	15,2%
22	13,9%	15,3%
23	14,0%	15,5%
24	14,1%	15,6%
25	14,2%	15,7%
26	14,3%	15,8%
27	14,4%	16,0%
28	14,5%	16,1%
29	14,6%	16,2%
30	14,7%	16,3%
31	14,9%	16,5%
32	15,0%	16,6%
33	15,1%	16,7%
34	15,2%	16,8%
35	15,3%	16,9%
36	15,4%	17,1%
37	15,5%	17,2%
38	15,6%	17,3%
39	15,7%	17,4%
40	15,9%	17,5%
41	16,0%	17,7%
42	16,1%	17,8%
43	16,2%	17,9%
44	16,3%	18,0%
45	16,4%	18,1%
46	16,5%	18,2%
47	16,6%	18,3%
48	16,7%	18,4%
49	16,8%	18,5%
50	16,9%	18,6%
51	17,0%	18,7%
52	17,0%	18,8%
53	17,1%	18,9%
54	17,1%	18,9%
55	17,2%	19,0%

Bijlage 1: Tarieven SPHDHV en overgangsbepaling SPDHV

Tarieven van toepassing op Pensioenaanspraken en -rechten die zijn opgebouwd conform dit Pensioenreglement en de Pensioenaanspraken en -rechten zoals uiteengezet in artikel 29 van dit Pensioenreglement (compartiment SPDHV en compartiment SPH voor wat betreft aanspraken die vanaf 1 januari 2015 worden opgebouwd). Deze tarieven zijn geldig van 1 januari 2016 t/m 31 december 2016.

Leeftijd deelnemer	Pensioenrichtleeftijd 65 jaar	Pensioenrichtleeftijd 67 jaar
56	17,2%	19,0%
57	17,2%	19,0%
58	17,2%	19,0%
59	17,2%	19,0%
60	17,1%	19,0%
61	17,1%	18,9%
62	17,0%	18,8%
63	16,9%	18,7%
64	16,8%	18,6%
65	16,7%	18,4%
66		18,2%
67		18,0%

Voorbeeld:

Een 40-jarige deelnemer heeft een ouderdomspensioen opgebouwd van € 10.000 uit te keren vanaf 67 jaar. De deelnemer gaat uit dienst bij RHDHV en besluit het opgebouwde ouderdomspensioen bij het Pensioenfonds achter te laten. De deelnemer wenst een deel van het opgebouwde ouderdomspensioen om te zetten in partnerpensioen. Het ouderdomspensioen wordt verlaagd tot € 10.000 maal $(1 - 0,175)$ is € 8.250. De deelnemer verkrijgt een aanspraak op partnerpensioen ter grootte van 70% van het verlaagde ouderdomspensioen ofwel 70% van € 8.250 is € 5.775. Indien de deelnemer direct na uitdiensttreding overlijdt wordt aan de eventuele nabestaande, afgezien van indexatie, vanaf het moment van overlijden een levenslang partnerpensioen van € 5.775 uitgekeerd.

Bijlage 1: Tarieven SPHDHV en overgangsbepaling SPDHV

Tarieven van toepassing op Pensioenaanspraken en -rechten die zijn opgebouwd conform dit Pensioenreglement en de Pensioenaanspraken en -rechten zoals uiteengezet in artikel 29 van dit Pensioenreglement (compartiment SPDHV en compartiment SPH voor wat betreft aanspraken die vanaf 1 januari 2015 worden opgebouwd). Deze tarieven zijn geldig van 1 januari 2016 t/m 31 december 2016.

Artikel 14 Uitrui levenslang partnerpensioen in ouderdomspensioen
Voor de (Gewezen) Deelnemer, die gebruik maakt van de mogelijkheid (een deel van) het door hem opgebouwde partnerpensioen uit te ruilen tegen extra ouderdomspensioen, worden de volgende factoren gebruikt. Het partnerpensioen komt na uitrui direct te vervallen.

Factoren voor uitrui van partnerpensioen in ouderdomspensioen.

Het extra te verkrijgen recht op ouderdomspensioen (bij pensioenrichtleeftijd 65 jaar) bedraagt bij een opgebouwd partnerpensioen van 70% van het ouderdomspensioen, **20,01%** van het recht op partnerpensioen.

Het extra te verkrijgen recht op ouderdomspensioen (bij pensioenrichtleeftijd 67 jaar) bedraagt bij een opgebouwd partnerpensioen van 70% van het ouderdomspensioen, **21,99%** van het recht op partnerpensioen.

Voorbeeld:

Een 67-jarige deelnemer wil het partnerpensioen omzetten in een hoger ouderdomspensioen uit te keren vanaf 67 jaar. Het ouderdomspensioen bedraagt vóór uitrui € 10.000 per jaar en het opgebouwde partnerpensioen € 7.000. Bij uitrui van het partnerpensioen wordt het ouderdomspensioen van € 10.000 verhoogd met (€ 7.000 maal 21,99% gedeeld door 70% is € 2.199) tot € 12.199.

Bijlage 1: Tarieven SPHDHV en overgangsbepaling SPDHV

Tarieven van toepassing op Pensioenaanspraken en -rechten die zijn opgebouwd conform dit Pensioenreglement en de Pensioenaanspraken en -rechten zoals uiteengezet in artikel 29 van dit Pensioenreglement (compartiment SPDHV en compartiment SPH voor wat betreft aanspraken die vanaf 1 januari 2015 worden opgebouwd). Deze tarieven zijn geldig van 1 januari 2016 t/m 31 december 2016.

Artikel 24 Afkopen, vervreemden en prijsgeven van Pensioen

Aanspraken op ouderdoms- en/of partnerpensioen die twee jaar na beëindiging van het deelnemerschap dan wel op de Pensioeningangsdatum kleiner zijn dan € 465,94 (jaar 2016) worden afgekocht tegen onderstaande factoren.

Factoren voor afkoop kleine pensioenen (afkoopwaarde in euro per € 1,- jaarlijks pensioen).

Leeftijd deelnemer	Niet ingegaan ouderdomspensioen vanaf 65 jaar	Niet ingegaan ouderdomspensioen vanaf 67 jaar	Bijbehorend niet ingegaan partnerpensioen
18	6,072	5,407	1,305
19	6,246	5,561	1,355
20	6,425	5,720	1,407
21	6,609	5,882	1,460
22	6,798	6,049	1,516
23	6,991	6,219	1,573
24	7,189	6,394	1,633
25	7,392	6,573	1,694
26	7,599	6,757	1,758
27	7,812	6,944	1,823
28	8,029	7,136	1,892
29	8,251	7,333	1,962
30	8,478	7,534	2,034
31	8,710	7,739	2,108
32	8,947	7,948	2,184
33	9,188	8,162	2,263
34	9,434	8,380	2,344
35	9,684	8,602	2,427
36	9,939	8,828	2,511
37	10,198	9,058	2,598
38	10,460	9,291	2,688
39	10,726	9,528	2,779
40	10,995	9,769	2,872
41	11,267	10,012	2,967
42	11,541	10,258	3,064
43	11,817	10,506	3,162
44	12,093	10,755	3,261
45	12,370	11,006	3,362
46	12,648	11,257	3,464
47	12,928	11,508	3,566
48	13,210	11,760	3,669
49	13,495	12,013	3,772
50	13,783	12,268	3,875
51	14,073	12,525	3,979
52	14,369	12,785	4,082
53	14,669	13,048	4,183
54	14,974	13,315	4,284
55	15,285	13,586	4,383

Bijlage 1: Tarieven SPHDHV en overgangsbepaling SPDHV

Tarieven van toepassing op Pensioenaanspraken en -rechten die zijn opgebouwd conform dit Pensioenreglement en de Pensioenaanspraken en -rechten zoals uiteengezet in artikel 29 van dit Pensioenreglement (compartiment SPDHV en compartiment SPH voor wat betreft aanspraken die vanaf 1 januari 2015 worden opgebouwd). Deze tarieven zijn geldig van 1 januari 2016 t/m 31 december 2016.

Leeftijd deelnemer	Niet ingegaan ouderdomspensioen vanaf 65 jaar	Niet ingegaan ouderdomspensioen vanaf 67 jaar	Bijbehorend niet ingegaan partnerpensioen
56	15,602	13,864	4,479
57	15,924	14,147	4,573
58	16,252	14,436	4,664
59	16,585	14,732	4,750
60	16,919	15,034	4,833
61	17,256	15,341	4,909
62	17,592	15,652	4,979
63	17,925	15,967	5,042
64	18,257	16,283	5,097
65	18,588	16,601	5,142
66	17,917	16,921	5,176
67	17,243	17,243	5,197

Voorbeeld:

Een deelnemer treedt op 40-jarige leeftijd uit dienst. Hij heeft de volgende pensioenaanspraken opgebouwd:

- Ouderdomspensioen (67 jaar): € 100 per jaar
- Partnerpensioen: € 50 per jaar

De opgebouwde pensioenaanspraken worden afgekocht. In bovenstaand geval verwerft de betreffende deelnemer de volgende afkoopsommen:

- Ouderdomspensioen: € 100 maal 9,769 is € 976,90
- Latent partnerpensioen: € 50 maal 2,872 is € 143,60

De totale afkoopsom bedraagt hiermee in totaal € 1.120,50 (= € 976,90 + € 143,60)

Bijlage 1: Tarieven SPHDHV en overgangsbepaling SPDHV

Tarieven van toepassing op Pensioenaanspraken en -rechten die zijn opgebouwd conform dit Pensioenreglement en de Pensioenaanspraken en -rechten zoals uiteengezet in artikel 29 van dit Pensioenreglement (compartiment SPDHV en compartiment SPH voor wat betreft aanspraken die vanaf 1 januari 2015 worden opgebouwd). Deze tarieven zijn geldig van 1 januari 2016 t/m 31 december 2016.

Artikel 29 Overgangsbepaling Compartiment SPDHV

Omzetting prepensioen in ouderdomspensioen

Voor de Deelnemer die gebruik maakt van de mogelijkheid het premievrije prepensioen om te zetten in een recht op ouderdomspensioen ingaand op de Pensioenrichtdatum, wordt het extra te verkrijgen recht op ouderdomspensioen in onderstaande tabel uitgedrukt in het uitgeruilde recht op prepensioen. Het prepensioen komt na omzetting direct te vervallen. Het partnerpensioen wordt niet betrokken in de omzetting en blijft op hetzelfde niveau als voor de omzetting.

Factoren voor omzetting van prepensioen uit te keren tussen x-jarige leeftijd en 65-jarige leeftijd in ouderdomspensioen ingaand op 65-/67-jarige leeftijd.

Leeftijd (x)		Pensioenrichtleeftijd 65 jaar	Pensioenrichtleeftijd 67 jaar
jr	mnd		
62	0	0,170	0,191
62	1	0,165	0,185
62	2	0,160	0,180
62	3	0,155	0,174
62	4	0,150	0,169
62	5	0,145	0,163
62	6	0,140	0,158
62	7	0,136	0,152
62	8	0,131	0,147
62	9	0,126	0,141
62	10	0,121	0,136
62	11	0,116	0,131
63	0	0,111	0,125
63	1	0,107	0,120
63	2	0,102	0,114
63	3	0,097	0,109
63	4	0,092	0,104
63	5	0,088	0,098
63	6	0,083	0,093
63	7	0,078	0,088
63	8	0,073	0,082
63	9	0,069	0,077
63	10	0,064	0,072
63	11	0,059	0,067
64	0	0,055	0,062
64	1	0,050	0,056
64	2	0,046	0,051
64	3	0,041	0,046
64	4	0,036	0,041
64	5	0,032	0,036
64	6	0,027	0,030
64	7	0,023	0,025
64	8	0,018	0,020
64	9	0,014	0,015
64	10	0,009	0,010
64	11	0,004	0,005

Bijlage 1: Tarieven SPHDHV en overgangsbepaling SPDHV

Tarieven van toepassing op Pensioenaanspraken en -rechten die zijn opgebouwd conform dit Pensioenreglement en de Pensioenaanspraken en -rechten zoals uiteengezet in artikel 29 van dit Pensioenreglement (compartiment SPDHV en compartiment SPH voor wat betreft aanspraken die vanaf 1 januari 2015 worden opgebouwd). Deze tarieven zijn geldig van 1 januari 2016 t/m 31 december 2016.

Voorbeeld:

Een deelnemer met leeftijd 63 jaar en 6 maanden wil € 10.000 direct ingaand prepensioen omzetten in extra levenslang ouderdomspensioen ingaand op leeftijd 67. Hij ontvangt dan € 10.000 maal 0,093 is € 930,00 ouderdomspensioen extra, uit te keren vanaf 67 jaar.

Bijlage 1: Tarieven SPHDHV en overgangsbepaling SPDHV

Tarieven van toepassing op Pensioenaanspraken en -rechten die zijn opgebouwd conform dit Pensioenreglement en de Pensioenaanspraken en -rechten zoals uiteengezet in artikel 29 van dit Pensioenreglement (compartiment SPDHV en compartiment SPH voor wat betreft aanspraken die vanaf 1 januari 2015 worden opgebouwd). Deze tarieven zijn geldig van 1 januari 2016 t/m 31 december 2016.

Artikel 29 Overgangsbepaling Compartiment SPDHV

Vervroeging of uitstel van het prepensioen ingaand 63,5-jarige leeftijd.

Voor de (Gewezen) Deelnemer, die gebruik maakt van de mogelijkheid het opgebouwde prepensioen te vervroegen dan wel uit te stellen, wordt het opgebouwde prepensioen dat zou ingaan op 63,5-jarige leeftijd aangepast conform de in onderstaande tabel opgenomen factoren.

Factoren voor vervroeging of uitstel prepensioen ingaand op 63,5-jarige leeftijd

Leeftijd (x)			Leeftijd (x)			Leeftijd (x)		
jr	mnd	factor	jr	mnd	factor	jr	mnd	factor
56	0	0,1573	59	0	0,2445	62	0	0,4980
56	1	0,1590	59	1	0,2481	62	1	0,5124
56	2	0,1606	59	2	0,2518	62	2	0,5277
56	3	0,1624	59	3	0,2557	62	3	0,5438
56	4	0,1641	59	4	0,2596	62	4	0,5610
56	5	0,1659	59	5	0,2637	62	5	0,5792
56	6	0,1677	59	6	0,2678	62	6	0,5987
56	7	0,1695	59	7	0,2722	62	7	0,6195
56	8	0,1714	59	8	0,2766	62	8	0,6418
56	9	0,1733	59	9	0,2812	62	9	0,6657
56	10	0,1753	59	10	0,2859	62	10	0,6914
56	11	0,1773	59	11	0,2908	62	11	0,7192
57	0	0,1793	60	0	0,2958	63	0	0,7490
57	1	0,1814	60	1	0,3010	63	1	0,7865
57	2	0,1835	60	2	0,3063	63	2	0,8217
57	3	0,1857	60	3	0,3119	63	3	0,8603
57	4	0,1879	60	4	0,3176	63	4	0,9027
57	5	0,1901	60	5	0,3236	63	5	0,9496
57	6	0,1924	60	6	0,3297	63	6	1,0000
57	7	0,1948	60	7	0,3361	63	7	1,0586
57	8	0,1972	60	8	0,3427	63	8	1,1246
57	9	0,1997	60	9	0,3496	63	9	1,1992
57	10	0,2022	60	10	0,3568	63	10	1,2845
57	11	0,2047	60	11	0,3642	63	11	1,3829
58	0	0,2074	61	0	0,3720	64	0	1,5015
58	1	0,2101	61	1	0,3800	64	1	1,6380
58	2	0,2128	61	2	0,3885	64	2	1,8018
58	3	0,2156	61	3	0,3972	64	3	2,0020
58	4	0,2185	61	4	0,4064	64	4	2,2522
58	5	0,2215	61	5	0,4160	64	5	2,5740
58	6	0,2245	61	6	0,4261	64	6	3,0030
58	7	0,2276	61	7	0,4366	64	7	3,6035
58	8	0,2308	61	8	0,4477	64	8	4,5044
58	9	0,2341	61	9	0,4593	64	9	6,0059
58	10	0,2375	61	10	0,4716	64	10	9,0089
58	11	0,2409	61	11	0,4845	64	11	18,0177

Bijlage 1: Tarieven SPHDHV en overgangsbepaling SPDHV

Tarieven van toepassing op Pensioenaanspraken en -rechten die zijn opgebouwd conform dit Pensioenreglement en de Pensioenaanspraken en -rechten zoals uiteengezet in artikel 29 van dit Pensioenreglement (compartiment SPDHV en compartiment SPH voor wat betreft aanspraken die vanaf 1 januari 2015 worden opgebouwd). Deze tarieven zijn geldig van 1 januari 2016 t/m 31 december 2016.

Voorbeeld:

Stel een deelnemer heeft een prepensioen opgebouwd van € 10.000 per jaar dat ingaat op 63,5-jarige leeftijd. De betreffende deelnemer wil dit prepensioen omzetten naar een prepensioen ingaand op 56,5-jarige leeftijd. Dan verkrijgt de deelnemer een prepensioen ad € 10.000 maal 0,1677 is € 1.677,00 ingaand op 56,5-jarige leeftijd. De oorspronkelijke prepensioenaanspraak ad € 10.000 per jaar, die zou ingaan op 63,5-jarige leeftijd, vervalt.

Bijlage 2: Tarieven overgangsbepaling SPH

Tarieven van toepassing op de Pensioenaanspraken en –rechten zoals uiteengezet in artikel 31 van dit Pensioenreglement (compartiment SPH betreffende aanspraken die vallen onder de pensioenverzekerings-overeenkomst met Nationale-Nederlanden). Deze tarieven zijn geldig van 1 januari 2016 t/m 31 december 2016.

Artikel 7 Vervroeging en uitstel van het ouderdomspensioen

Voor de (Gewezen) Deelnemer, die gebruik maakt van de mogelijkheid het opgebouwde ouderdomspensioen te vervroegen dan wel uit te stellen, wordt het opgebouwde ouderdomspensioen dat zou ingaan op de Pensioenrichtdatum aangepast conform de in onderstaande tabel opgenomen factoren. Bij een tussenliggende ingangleeftijd van het ouderdomspensioen worden de bijbehorende factoren bepaald door lineaire interpolatie.

Factoren voor vervroeging of uitstel ouderdomspensioen

Ingangleeftijd	Pensioenrichtleeftijd 62 jaar	Pensioenrichtleeftijd 65 jaar
55	0,721	0,612
56	0,754	0,639
57	0,789	0,669
58	0,826	0,701
59	0,865	0,735
60	0,907	0,772
61	0,952	0,811
62	1,000	0,853
63	1,052	0,898
64	1,109	0,947
65	1,171	1,000
66	1,239	1,058
67	1,313	1,121
68	1,396	1,192
69	1,487	1,270
70	1,588	1,356

Voorbeeld:

Een 60-jarige deelnemer wil € 10.000 opgebouwd ouderdomspensioen, uit te keren vanaf 65 jaar, vervroegen naar 60 jaar. Het ouderdomspensioen, uit te keren vanaf 60 jaar, bedraagt na vervroeging € 10.000 maal 0,772 is € 7.720.

Bijlage 2: Tarieven overgangsbepaling SPH

Tarieven van toepassing op de Pensioenaanspraken en –rechten zoals uiteengezet in artikel 31 van dit Pensioenreglement (compartiment SPH betreffende aanspraken die vallen onder de pensioenverzekerings-overeenkomst met Nationale-Nederlanden). Deze tarieven zijn geldig van 1 januari 2016 t/m 31 december 2016.

Artikel 8 Variatie in uitkeringen ouderdomspensioen

Voor de (Gewezen) Deelnemer die gebruik maakt van de mogelijkheid om

- een hoge uitkering voor de eerste 5 jaar te ontvangen gevolgd door een lage uitkering na 5 jaar; of
- een hoge uitkering voor de eerste 10 jaar te ontvangen gevolgd door een lage uitkering na 10 jaar;

worden de volgende omzettingfactoren gebruikt.

Factoren voor een hoge uitkering van 5 jaar respectievelijk 10 jaar (verhouding 100:75)

Ingangleeftijd	Eerste 5 jaar (hoog)	Eerste 10 jaar (hoog)
55	1,249	1,181
56	1,248	1,178
57	1,246	1,174
58	1,244	1,171
59	1,241	1,168
60	1,239	1,164
61	1,237	1,160
62	1,234	1,156
63	1,231	1,152
64	1,228	1,147
65	1,225	1,142
66	1,222	1,137
67	1,218	1,132
68	1,214	1,126
69	1,210	1,121
70	1,205	1,115

De lage uitkering na 5 jaar respectievelijk 10 jaar bedraagt 75% van de hoge uitkering.

Voorbeeld:

Een deelnemer wil zijn ouderdomspensioen, uit te keren vanaf 65 jaar, van € 20.000 per jaar omzetten in een hoge uitkering (van 65 tot 70 jaar) gedurende 5 jaar en daarna een lage uitkering (vanaf 70 jaar). De hoge uitkering bedraagt 1,225 maal € 20.000 = € 24.500. De lage uitkering na 5 jaar bedraagt 75% van € 24.500 = € 18.375.

Bijlage 2: Tarieven overgangsbepaling SPH

Tarieven van toepassing op de Pensioenaanspraken en –rechten zoals uiteengezet in artikel 31 van dit Pensioenreglement (compartiment SPH betreffende aanspraken die vallen onder de pensioenverzekerings-overeenkomst met Nationale-Nederlanden). Deze tarieven zijn geldig van 1 januari 2016 t/m 31 december 2016.

Artikel 10 Uitrui ouderdomspensioen in partnerpensioen

Voor de (Gewezen) Deelnemer, die gebruik maakt van de mogelijkheid een deel van het door hem opgebouwde ouderdomspensioen uit te ruilen tegen extra partnerpensioen, worden de volgende factoren gebruikt. Het partnerpensioen is direct na omzetting verzekerd.

Factoren voor uitrui van een deel van het ouderdomspensioen in partnerpensioen.

Leeftijd deelnemer	Pensioenrichtleeftijd 65 jaar	Pensioenrichtleeftijd 67 jaar
< 25	86,81%	85,17%
25 t/m 29	86,57%	84,93%
30 t/m 34	86,21%	84,57%
35 t/m 39	85,62%	84,02%
40 t/m 44	84,82%	83,22%
45 t/m 49	83,96%	82,31%
50 t/m 54	83,33%	81,62%
55 t/m 59	83,19%	81,44%
60 t/m 65	83,66%	81,97%
66 t/m 67	nvt	82,65%

Voorbeeld:

Een 40-jarige deelnemer heeft een ouderdomspensioen opgebouwd van € 10.000 uit te keren vanaf 65 jaar. De deelnemer gaat uit dienst bij RHDHV en besluit het opgebouwde ouderdomspensioen bij het Pensioenfonds achter te laten. De deelnemer wenst een deel van het opgebouwde ouderdomspensioen om te zetten in partnerpensioen. Het ouderdomspensioen wordt verlaagd tot € 10.000 maal 0,8482 is € 8.482. De deelnemer verkrijgt een aanspraak op partnerpensioen ter grootte van 70% van het verlaagde ouderdomspensioen ofwel 70% van € 8.482 is € 5.937. Indien de deelnemer direct na uitdiensttreding overlijdt wordt aan de eventuele nabestaande, afgezien van indexatie, vanaf het moment van overlijden een levenslang partnerpensioen van € 5.937 uitgekeerd.

Bijlage 2: Tarieven overgangsbepaling SPH

Tarieven van toepassing op de Pensioenaanspraken en –rechten zoals uiteengezet in artikel 31 van dit Pensioenreglement (compartiment SPH betreffende aanspraken die vallen onder de pensioenverzekerings-overeenkomst met Nationale-Nederlanden). Deze tarieven zijn geldig van 1 januari 2016 t/m 31 december 2016.

Artikel 14 Uitrui levenslang partnerpensioen in ouderdomspensioen
Voor de (Gewezen) Deelnemer, die gebruik maakt van de mogelijkheid (een deel van) het door hem opgebouwde partnerpensioen uit te ruilen tegen extra ouderdomspensioen, worden de volgende factoren gebruikt. Het partnerpensioen komt na uitrui direct te vervallen.

Factoren voor uitrui van partnerpensioen in ouderdomspensioen.

Het extra te verkrijgen recht op ouderdomspensioen (bij pensioenrichtleeftijd 65 jaar) bedraagt **22,91%** van het uitgeruide partnerpensioen.

Het extra te verkrijgen recht op ouderdomspensioen (bij pensioenrichtleeftijd 67 jaar) bedraagt **24,79%** van het uitgeruide partnerpensioen.

Voorbeeld:

Een 65-jarige deelnemer wil het partnerpensioen omzetten in een hoger ouderdomspensioen uit te keren vanaf 65 jaar. Het ouderdomspensioen bedraagt vóór uitrui € 10.000 per jaar en het opgebouwde partnerpensioen € 7.000. Bij uitrui van het partnerpensioen wordt het ouderdomspensioen van € 10.000 verhoogd met (€ 7.000 maal 22,91% is € 1.604) tot € 11.604.

De aanspraak op partnerpensioen komt hiermee te vervallen.

Bijlage 2: Tarieven overgangsbepaling SPH

Tarieven van toepassing op de Pensioenaanspraken en –rechten zoals uiteengezet in artikel 31 van dit Pensioenreglement (compartiment SPH betreffende aanspraken die vallen onder de pensioenverzekerings-overeenkomst met Nationale-Nederlanden). Deze tarieven zijn geldig van 1 januari 2016 t/m 31 december 2016.

rtikel 24 Afkopen, vervreemden en prijsgeven van Pensioen

Aanspraken op ouderdoms- en/of partnerpensioen die twee jaar na beëindiging van het deelnemerschap dan wel op de Pensioeningangsdatum kleiner zijn dan € 465,94 (jaar 2016) worden afgekocht tegen onderstaande factoren.

Factoren voor afkoop kleine pensioenen (afkoopwaarde in euro per € 100,- jaarlijks pensioen).

Leeftijd deelnemer	Niet ingegaan ouderdomspensioen vanaf 65 jaar	Bijbehorend niet ingegaan partnerpensioen	Niet ingegaan ouderdomspensioen vanaf 67 jaar	Bijbehorend niet ingegaan partnerpensioen
20	450,70	81,20	392,90	81,00
21	470,30	85,00	410,10	84,80
22	490,80	89,10	428,10	88,90
23	512,10	93,40	446,60	93,20
24	534,10	97,90	466,00	97,60
25	556,20	104,30	485,30	104,00
26	579,80	109,20	506,10	109,00
27	604,20	114,50	527,50	114,20
28	629,50	119,90	549,70	119,60
29	655,40	125,60	572,60	125,30
30	681,90	132,30	596,00	132,00
31	709,00	139,40	620,00	139,00
32	736,70	146,80	644,70	146,50
33	765,10	154,60	670,00	154,20
34	793,80	162,70	695,80	162,40
35	822,90	171,20	722,00	170,90
36	852,50	179,20	749,00	178,80
37	881,80	188,40	775,80	188,00
38	910,80	198,00	802,70	197,60
39	939,40	209,00	829,10	208,60
40	968,20	219,30	855,60	218,90
41	996,50	231,20	881,60	230,80
42	1.024,80	242,30	907,60	241,90
43	1.053,50	252,40	933,80	252,10
44	1.081,90	262,80	959,80	262,50
45	1.109,80	274,60	985,10	274,40
46	1.137,00	288,10	1.009,60	287,80
47	1.165,10	298,90	1.034,90	298,60
48	1.193,40	309,60	1.060,10	309,40
49	1.221,80	320,20	1.085,20	320,10
50	1.249,40	334,10	1.109,40	334,00
51	1.278,30	344,60	1.134,80	344,50
52	1.307,60	354,90	1.160,30	354,80
53	1.337,50	364,80	1.186,20	364,80
54	1.367,90	374,40	1.212,50	374,50
55	1.399,00	383,50	1.239,30	383,70
56	1.431,10	392,00	1.267,00	392,30
57	1.464,30	400,00	1.295,40	400,30
58	1.498,40	407,30	1.325,00	407,70
59	1.533,80	413,80	1.355,70	414,30
60	1.570,50	419,60	1.387,60	420,20
61	1.608,30	424,80	1.421,00	425,40
62	1.647,20	429,20	1.455,70	430,00
63	1.686,30	435,40	1.491,10	436,30
64	1.726,90	438,90	1.528,40	439,80
65	1.768,30	442,00	1.566,90	442,70
66	-	-	1.606,50	445,10
67	-	-	1.646,90	447,50

Bijlage 2: Tarieven overgangsbepaling SPH

Tarieven van toepassing op de Pensioenaanspraken en –rechten zoals uiteengezet in artikel 31 van dit Pensioenreglement (compartiment SPH betreffende aanspraken die vallen onder de pensioenverzekerings-overeenkomst met Nationale-Nederlanden). Deze tarieven zijn geldig van 1 januari 2016 t/m 31 december 2016.

Voorbeeld:

Een deelnemer treedt op 40-jarige leeftijd uit dienst. Hij heeft de volgende pensioenaanspraken opgebouwd:

- Ouderdomspensioen (65 jaar): € 100 per jaar
- Partnerpensioen: € 50 per jaar

De opgebouwde pensioenaanspraken worden afgekocht. In bovenstaand geval verwerft de betreffende deelnemer de volgende afkoopsommen:

- Ouderdomspensioen: € 968,20
- Latent partnerpensioen: € 109,65 (€ 219,30 maal 0,5)

De totale afkoopsom bedraagt hiermee in totaal € 1.077,85 (= € 968,20 + € 109,65)

Bijlage 3 Voorwaarden voor Inkoop uit bijspaarregelingen (Compartiment SPH)

De Deelnemer in Compartiment SPH kan in het verleden (tot en met 31 december 2014) pensioenkapitaal hebben opgebouwd in

- het pensioenreglement voor de vrijwillige aanvullende pensioenspaarregeling op basis van collectieve beleggingsverzekeringen, of
- het pensioenreglement 2011; aanvullende vrijwillige regeling NN Prestatie Pensioen.

De Deelnemer in Compartiment SPH heeft, op de momenten die beide hiervoor genoemde pensioenreglementen aangeven, de mogelijkheid om dit pensioenkapitaal aan te wenden voor extra pensioenaanspraken. De Deelnemer kan ervoor kiezen om het pensioenkapitaal aan te wenden voor inkoop van extra pensioenaanspraken in de in dit Pensioenreglement vastgelegde Pensioenregeling van SPHDHV, compartiment SPH (artikel 20 van dit Pensioenreglement).

Tarief

Voor individuele inkoop van extra pensioenaanspraken worden de volgende grondslagen gehanteerd:

- Actuariële grondslagen van het Compartiment SPH
 - > Rekenrente op basis van de actuele rentetermijnstructuur ten tijde van opstellen van de offerte.
 - > Vigerende overlevingskansen, thans Prognosetafel AG 2014, rekening houdend met het Towers Watson ervaringssterfte model 2014;
 - > Opslag voor kostenvoorziening van 3% van de netto koopsom.
- Actuele solvabiliteitsopslag uitgaande van het actueel vereist eigen vermogen.
- Eenmalige kosten voor het opstellen van een offerte en het verwerken van de koopsom (2016: € 250,-).

Het bestuur is bevoegd om deze grondslagen te wijzigen.

Pensioenreglement

Op de pensioenaanspraken die worden ingekocht is het pensioenreglement 2015.3 van toepassing, evenals alle wijzigingen waartoe het bestuur nadien besluit.

Fiscale begrenzing

Als de aanwending van het pensioenkapitaal resulteert in een hoger ouderdoms- en/of nabestaandenpensioen dan de geldende fiscale maxima conform artikel 28 van dit Pensioenreglement, zal het deel van het pensioen dat hoger is dan het fiscale maximum worden vervangen door uitkering van een bedrag ineens. Het Pensioenfonds zal op deze uitkering de wettelijke inhoudingen verrichten.